

Rezervirano za urednika

V vseh okoljih, od organizacij združenega dela do federacije, je treba znova resno pretehtati uresničevanje politike gospodarske stabilizacije, razčleniti probleme in težave ter na osnovi tega izoblikovati sklepe za neposredno družbeno akcijo. V akcijo se morajo vključiti vse subjektivne sile, so poudarili člani predsedstva CK ZKJ, ko so analizirali gospodarski in družbeni položaj v državi. Smo torej pred nalogami, ki zadevajo vse nas, torej tudi Pomurce, in posvetiti jim bo treba posebno pozornost. Sporočilo predsedstva CK ZKJ objavljamo na 2. strani.

Leto XXXIII
Št. 15
Murska Sobota,
24. februarja
1981
CENA 4 DIN

VESTNIK

Predsednik republiške konference SZDL Mitja Ribičič je dokaj pogosto obiskovalec Ljutomeru. V petek se je v »prleški metropoli« mudil na krajšem delovnem obisku. Po sprejemu ob 70-letnici Franca Sagaja je z družbenopolitičnimi delavci ljutomerske občine obiskal tovarno zdravil Krka TOZD Izis Ljutomer, popoldan pa je predaval o aktualnih družbenopolitičnih dogodkih doma in po svetu. Več o obisku Mitje Ribičiča na 4. strani Vestnika.

Foto: D. L.

OTROŠKO VARSTVO V ŠTEVILKAH

V zadnjem času se vedno bolj vrtimo okoli cen, pa najsi bo to, ko posegamo po osnovnih življenjskih potrebščinah, se soočamo z inkasanti za stanarino, elektriko, vodo ali se odpravimo po večjih nakupih. Tudi pri plačevanju varstva otrok nam ni prizanešeno in jasno je, da je tako zaradi naglega naraščanja stroškov. Prav dvig oskrbnin za naše najmlajše, je tisti, o katerem je v zadnjem času bilo izrečenih veliko besed, zato kaže, da pogledamo, kako je s temi v Pomurju.

V občini Murska Sobota je v organizirano vzgojno varstvo (v starosti od osmih mesecev do vstopa v šolo), vključenih 1650 otrok ali 26,3 odstotke v občinskem merilu. Od tega jih je v vzgojno-varstveni organizaciji Murska Sobota (ki ima devet enot na podeželju) 1311, v enajstih enotah pri osnovnih šolah pa še dodatnih 339 otrok. Lanskoletno povprečje deleža skupnosti otroškega varstva je bilo v razmerju s starši 61:39 v prid staršev, letos pa se je, ob skorajda istem razmerju, ekonomska cena povišala za 20 odstotkov. Tako znaša za otroke do dveh let 3.986 dinarjev, za ostale, ki so v vzgojnem varstvu v Murski Soboti, pa 2460 dinarjev. Prav toliko tudi v Martjancih in Bakovcih, v Gančanih, Dokležovju, Beltincih, Rakičanu in Krogu pa 2.299 dinarjev. V razponu od najnižjega do najvišjega deleža posameznega člana gospodinjstva je dvanajst plačilnih kategorij, prav tu pa je po mnenju nekaterih staršev, napaka. Kot se izkazuje na pogovorih z njimi, ki potekajo po uvedbi nove ekonomske cene, je nepravilnost proti vrhu lestvice glede na osebni dohodek družinskega člana, ki se giblje med 4.001 in 8.000 dinarji. Prav takih je namreč veliko ob vseh podražitvah pa je globlji poseg v žep toliko bolj občuten.

V občini Gornja Radgona, kjer je mreža vzgojnega varstva posebej dobro razvejana in prispevna stopnja za otroško varstvo najvišja, je v vrtce vključenih 33 odstotkov vseh predšolskih otrok. Ekonomska cena za enkrat znaša 2319 dinarjev, s tem, da je recimo najnižja oskrbnina staršev bila 480 dinarjev in najvišja 1760 dinarjev, očitnih razlik med malčki v jaslih in nekoliko večjimi pa ni bilo. Reševali so jih s posebnimi dodatki znotraj pohvalnega — solidarnostnega prelivanja sredstev, ki bo značilno tudi za letošnje leto. V tem se bodo ekonomske cene predvidoma dvignile za 27 odstotkov, udeležba staršev pa bo napram skupnosti otroškega varstva 20- do 30-odstotna.

V vzgojno-varstvenem zavodu Lendava, ki vključuje 16 oddelkov, je vključenih 871 otrok, programirajo pa, da jih bo do konca leta v vzgojnem varstvu že 950, kar je nekoliko manj kot tretjina predšolske generacije. Sistem plačevanja je od tak, da se posebej obračunava šest in osemurno varstvo ter malice in kosila, posebnost pa je, glede na ostale pomurske občine, celoletna priprava na šolo, ker poteka njen program v slovenskem in madžarskem jeziku. Po starem je ta z malico vred znašala 500 dinarjev, s prehodom na nove ekonomske cene (ki bodo za predvidoma za 20 odstotkov višje) pa bo 600 dinarjev. Razmerje med deležem staršev in skupnosti otroškega varstva je 50:50, razpon pa od 1500 do 5000 dinarjev na družinskega člana.

V ljutomerskem vrtcu, v katerega se vključujejo tudi enota Železne dveri, je 275 otrok, še nekoliko več pa jih je v osmih vrtcih pri osnovnih šolah v tej občini. Oskrbnine so zvišali novembra lani, zaradi občutnega dviga cen v zadnjih treh mesecih pa se dogovarjajo o ponovnem povišanju. Zaenkrat znaša ekonomska cena za dojenčke 2415 dinarjev (od tega so starši prispevali največ 1811 dinarjev), za otroke nad tremi leti pa 2013 dinarjev, (od tega starši največ 1509 dinarjev.) Razliko krije skupnost otroškega varstva, razponi pa so od 1000 do 4201 dohodka na družinskega člana.

Številke pričajo, da imajo v Pomurju dokaj neenoten pristop pri izračunu oskrbnin in da so tudi le-te zelo različne. Razhajanja bodo v obdobju, ko smo uresničevanje vzgojnega varstva prenesli na občine, še večja, to pa gotovo ni prav. Tako kot razmišljamo (in so stekli že tudi prvi dogovori) o otroškem dodatku v medobčinskem merilu, bi kazalo stvari urediti tudi na področju vzgojnega varstva. Že sedaj občutne razlike med tem, ali živi otrok v tej ali oni občini, bi bile odpravljene, manj pa bi bilo tudi ob visokih stroških za vzgojno varstvo tudi nejevolje med ljudmi.

Brigita Bavčar

GORNJA RADGONA

GASILCI, LOVCI . . .

. . . aktivisti Rdečega križa, kulturni delavci, člani občinske strelske zveze — da vseh niti ne naštevamo — so tisti, ki jim številne zagate, naj gre za finančna sredstva, kadre ali prostore, niso vzele volje do dela. Sicer pa obstaja v tem delu Pomurja kar 95 društev in družbenih organizacij ter 8 občinskih zvez, od tega kar 35 gasilskih društev, 12 krajevnih organizacij Rdečega križa, 8 kulturnih društev in še bi jih lahko imenovali. Takorekoč polovica vseh prebivalcev gornjradgonske občine je vključena v raznovrstne interesne dejavnosti, še zlasti pa kaže omeniti šolska športna in kulturna društva, ki se vse bolj uveljavljajo. Da se društvene dejavnosti še bolj ne razmahnejo, krivijo često brezplodno administriranje in dejstvo, da morajo precej sredstev namenjati republikli.

B. Ž.

MURSKA SOBOTA

ZATIKANJE PRI PODPISOVANJU

Čeprav se temeljna skupnost za železniški in luški promet prometnega središča Murska Sobota lahko pohvali, da so trenutno celo na drugem mestu v SR Sloveniji glede podpisovanja samoupravnih sporazumov o temeljnih plana za naslednje srednjeročno obdobje, pa je zaostanek v soboški občini očiten. Kar 19 temeljnih organizacij združenega dela je namreč za zdaj odklonilo podpis omenjenega samoupravnega sporazuma, kar je največ med vsemi pomurskimi občinami. Nerazumljivo je, da so med večjimi delovnimi kolektivi, ki še niso podpisali tega sporazuma, tudi Konstruktor—Pomurje, Graditelj Beltinci in opekarna Puconci, čeprav se zavzemajo za prevoz blaga po tirih. Še slabša je situacija glede luškega prometa, saj ima kar 43 odstotkov temeljnih organizacij v soboški občini odklonilno stališče do tega sporazuma.

M. J.

LJUTOMER

ZAPEČATENA USODA

Začetek pred leti je bil zelo obetaven, načrtj velikopotezni, volje in pomoči pa dovolj. Vendar pa vse skupaj ni pomagalo čisto nič. Tudi letošnje mednarodno leto invalidov ne. Zakaj gre? Na zadnji seji zborov skupščine občine Ljutomer so delegati sprejeli sklep o uvedbi postopka likvidacije invalidskih delavnic v ustanavljanju. Še preden so torej invalidske delavnice zaživele, so jih že ukinili. Vseh sedem ali osem delavcev je dobilo novo zaposlitev v drugih OZD v Ljutomeru. Razporejeni so na delovna mesta, ki ustrezajo njihovim sposobnostim. Po približnih podatkih je v ljutomerski občini 2200 invalidov. Precej jih je zaposlenih (podatkov na žalost ni), dosti pa je še takih, ki niso. Ali smo resnično poskušali storiti vse, da bi jim dali možnost zaposlitve? Je bilo res nujno začeti postopek likvidacije in s tem v kati zatreti morebitni bodoči razvoj?

D. L.

LENDAVA

PROGRAMI SIS ZA LETO 1981

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti s področja družbenih dejavnosti lendavske občine bodo na svojih sejah konec tega in v začetku prihodnjega meseca razpravljale o letošnjih programih razvoja ter analizirale lanskoletno poslovanje. Gre torej za pomembne planske dokumente, s katerimi bomo določali razvoj kulture, zdravstva, otroškega varstva, izobraževanja, telesne kulture in socialnega skrbstva v tem letu. Opozoriti velja, da bi morali delegati teh skupščin temeljito obravnavati programe razvoja v svojih delegacijah, da bi programi družbenih dejavnosti postali dejanski odraz naših potreb pa tudi odraz naše materialne baze. Že večkrat smo poudarili, da letos in v naslednjih letih ne bo mogoče uresničiti vseh želja, vendar pa bo kljub temu potrebno skupno sodelovanje vseh izvajalcev in porabnikov, da bomo uresničili tudi te, pa četudi okrnjene, programe.

J. D.

NA BOROVIEM GOSTÜ-VANJU — Prav živahno je bilo to nedeljo v Bodoncih, kjer sta se kljub slabemu vremenu vzela Borovnjak in Škufka. Sneg, ki je naletaval, očitno številnih obiskovalcev ni prav nič motil, saj se jih je zbralo več kot tisoč. Veliko dobre volje (in ob dobri kapljici tudi objestnosti je bilo), manj pa izvirnosti običaja, ki označuje kraj, v katerem se ob pustu ni poročil nihče v vasi. Čeprav ni manjkalo dobrih mask in jezikavih posameznic, pa tudi pesmi je bilo veliko, se nekako vsiljuje občutek, da se za ljubi dinar vse nekako komercializira, prireditev pa vse bolj postaja le veseljačenje. bb

Foto: Albert Abraham

Ocena gospodarskih in družbenih razmer v državi

Predsedstvo CK ZKJ je ob obravnavi aktualnega političnega in gospodarskega položaja v državi ugotovilo, da smo v razmerah velikih ekonomskih odnosih in na svetovnem trgu, ki se še nadalje zaostrojuje, v naši državi v preteklem letu dosegli pozitivne rezultate v proizvodnji, v zmanjševanju primanjkljaja plačilne bilance, v zaježitvi rasti posameznih oblik porabe, spremembi odnosov na

področju delitve dohodka v prid krepitve materialne podlage združenega dela itd. Vendar lani nismo rešili vseh gospodarskih problemov, niti uresničili vseh ciljev stabilizacije. Na te so poleg neugodnih gibanj v mednarodnih ekonomskih odnosih vplivale naše notranje slabosti. Nespodbudne razmere na posameznih področjih gospodarjenja se nadaljujejo tudi letos. Težave imamo z založenostjo velikega dela gospodarstva s

surovinami in reprodukcijskim materialom ter pri skrbi prebivalstva s predmeti za široko porabo, nadalje z visoko rastjo cen in s problemi na področju življenjske ravni. Vse to utegne še nadalje zmanjšati dosežene uspehe stabilizacijske politike, ogroziti uresničevanje ciljev in nalog ekonomske politike za letos ter nespodbudno vplivati na gospodarski in socialni položaj posameznih kategorij delovnih ljudi in občanov.

Zagotoviti stabilen gospodarski razvoj

Predsedstvo meni, da morajo vsi organi in organizacije v federaciji, republikah in pokrajinah, občinah in organizacijah združenega dela, ponovno najresneje proučiti uresničevanje politike gospodarske stabilizacije na začetku leta, analizirati nove probleme in težave in se nato odločiti za neposredno družbeno akcijo, katere cilj mora biti uspešno reševanje problemov v tekočih gospodarskih gibanjih in pri uresničevanju nalog in sklepov 15. seje CK ZKJ.

Pri reševanju gospodarskih vprašanj mora sodelovati ves

samoupravni mehanizem, delavski sveti, delegatske skupščine, zbori združenega dela, zveza komunistov, sindikat, socialistična zveza, zveza socialistične mladine in druge družbenopolitične organizacije kakor tudi vsi drugi pristojni organi, tako da bi s kar najbolj široko družbeno akcijo zagotovili odstranitev problemov v gospodarskih gibanjih in ustvarili možnosti za stabilen gospodarski razvoj.

Treba pa je zaostri odgovornost vseh nosilcev odločanja, vsakdo mora uspešno in odgo-

vorno izpolnjevati svoje naloge v skladu z ustavnimi in zakonskimi pristojnostmi.

Predsedstvo je ocenilo, da je treba hkrati s takšno družbeno akcijo ustreznih organov sprejeti tudi konkretne operativne ukrepe, brez katerih ni mogoče niti zaustaviti niti premagati sedanjih gospodarskih težav. Obenem je treba uresničevati že sprejete sistemske ukrepe. S tem bi ustvarili možnosti za nadaljnji razvoj sistema na temelju ustave in zakona o združenem delu.

Zaustaviti rast cen

Najpomembnejše vprašanje politike gospodarske stabilizacije je v tem trenutku preprečevanje čezmerne in nenadzorovane rasti cen in življenjskih stroškov. Predsedstvo centralnega komiteja zato zahteva od komunistov in organov ZK, da v sodelovanju s sinikatom sprožijo široko družbeno akcijo za ponovno preučitev sprejetih sklepov ob zvišanju cen v vseh organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, da bi jih uskladili z dogovorjeno politiko. Pri tem je treba okrepiti družbeno nadzorstvo cen, v vseh OZD pa morajo na zborih delavcev oceniti, če so višje cene, za katere so se odločili, v skladu s stabilizaci-

jo gospodarstva. Vse nadaljnje podražitve je nujno potrebno uskladiti z dogovorjeno politiko cen in z določili zakona o cenah. Dokler ne bo začel veljati nov zakon o cenah, meni predsedstvo, ne bi smeli sprejeti nobenega sklepa o cenah brez neposrednega sodelovanja in odločanja delavcev.

Naloga komunistov v samoupravnih in družbenopolitičnih skupnostih je, da čim hitrej zagotovijo vse potrebno za prklično uresničevanje zakona o cenah, pri čemer morajo posebno pozornost nameniti izdelavi meril glede oblikovanja cen, sprejetja dogovorov in sporazumov o cenah.

Ponovno je treba proučiti investicijske načrte, splošne in skupne porabe, ter jih uskladiti z razpoložljivimi dohodki in blagovnimi skladi. Delavci morajo resnično odločiti o politiki in strukturi investicij ter imeti vso nadzorstvo nad investicijami ter vsemi drugimi oblikami porabe dohodka. Na seji so nadalje poudarili, da je treba sprejeti vse konkretne ukrepe za zagotovitev potrebnih surovin gospodarstvu in zagotoviti nemotno proizvodnjo. Odločno se je treba postaviti po robu pojavom prekinitve poslovnih in dohodkovnih vezi med OZD; treba je vzdrževati poslovne vezi, zlasti med proizvajalci surovin, predelovalci in trgovino.

Za boljšo preskrbo prebivalstva

Predsedstvo je opozorilo tudi na pomen uresničevanja programa spomladanske setve. Neugodno vreme in drugi vzroki so povzročili, da nekaterih nalog ob jesenski setvi nismo uresničili. V skupščinah družbenopolitičnih skupnosti oz. zborih združenega dela morajo zato natančno opredeliti operativne naloge za uresničitev spomladanske setve.

Predsedstvo poudarja, da morajo OZD, organi družbe-

nopolitičnih skupnosti in gospodarske zbornice zagotoviti boljšo preskrbo prebivalstva s kmetijsko-živilskimi in drugimi izdelki. Glede tega je treba kar najbolj izkoristiti domače vire, vendar pa hkrati zagotoviti uvoz tistih proizvodov, ki jih primanjkuje. Predsedstvo je nadalje predlagalo pristojnim organom v federaciji, republikah in pokrajinah, naj čimprej sprejmejo program najnujnejših ukrepov za umiritev povprečja na tržišču ter

zagotavlja uresničevanje tega programa.

Kot vedno je potrebna najširša družbena akcija za dvig produktivnosti dela in dohodka, za racionalnejšo porabo sredstev, za večji izvoz, varčevanje na vseh področjih, in sicer z racionalno porabo surovin in energije, z zmanjšanjem stroškov poslovanja, neustrezne porabe deviz, izdatkov za potovanja po domovini in v tujini in podobno.

Zaščita življenjske ravni

Predsedstvo meni, da je treba storiti vse potrebno za preprečitev nadaljnje padca realnih osebnih dohodkov in ohranitev življenjske ravni, zlasti delavcev in družin z nizkimi osebnimi dohodki. Komunisti v samoupravnih organih, delegatskih skupščinah, sindikatu in drugih družbenopolitičnih organizacijah morajo zagotoviti, da bodo v vseh OZD, KS in družbenopolitičnih skupnostih proučili materialni in gospodarski položaj, še posebej delavcev v proizvodnji, in sprejeti nujno potrebne ukrepe za zaščito življenjske ravni delavcev in družin z nizkimi dohodki. To je treba doseči z ustreznim povečanjem njihovih osebnih dohodkov, ko-

mpenzacijami, subvencijami oz. drugimi oblikami socialistične solidarnosti. Komunisti pa se morajo zavzeti, da bodo ustreznimi organi v občinah, republikah in pokrajinah sprejeli ustrezne ukrepe, ki naj bi zagotovili, da letos ne bo več prihajalo do nenadzorovane rasti cen živil in komunalnih storitev. Komunisti v samoupravnih in delegatskih skupščinah ter drugih institucijah ekonomskega in političnega sistema morajo odločno sprožiti vprašanje odgovornosti poslovočnih, upravnih in izvršno-političnih organov za uresničitev ciljev in nalog dogovorjene politike stabilizacije in po drugi strani razkrinkati tiste, ki nasprotujejo tej politiki. Pri tem imajo po-

sebno mesto organi samoupravnega nadzorstva ter vsi inšpekcijski organi, ki si morajo zdaj bolj kot kdajkoli prizadevati za zaježitev in odstranitev kršitev zakonov in družbenih dogovorov, samoupravnih sporazumov in drugih samoupravnih aktov.

Predsedstvo izraža prepričanje, da bomo z omenjenimi ukrepi ter s široko družbeno akcijo, odločnim prizadevanjem za dvig produktivnosti in povečanje dohodka, z varčevanjem, krepitvijo delovne discipline in odgovornostjo na vseh ravneh zaustaviti nespodbudne tokove v gospodarstvu in zagotoviti uresničevanje sprejetih ciljev gospodarske politike za letos.

V kleti poslopja radijske postaje Svobodna Evropa je v nedeljo eksplodirala približno za 10 kg eksploziva težka bomba in težko ranila osem ljudi. Ker je eksplodirala blizu prostora z oddajnikom, je bil prekinjen program. Čeprav je uradno »zasebna korporacija«, jo pomaga financirati kongres ZDA. Policijska preiskava, ki se je začela takoj, ni dala še nobenih rezultatov. Domnevajo pa, da je motiv politične narave.

Življenjska vprašanja

Sekretariat odbora za sklic in pripravo tretjega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije je sklenil, naj delovne skupine, ki se ukvarjajo z vprašanji vsebine kongresa, na skupni seji proučijo osrednja vprašanja kongresa. V dosedanjih pripravah so namreč ugotovili, da so med delavci zelo živahne razprave o življenjskih vprašanjih, ki jih zastavljajo čezmerno nagle podražitve vsega, kar je za življenje potrebno, da še vedno obstajajo močne ambicije po investiranju v velike objekte, da zaradi slabega odnosa do drobnega gospodarstva še vedno ni izdatnejših možnosti zaposlovanja in da narašča nezadovoljstvo z neuresničevanjem ali vsaj prepočasnim uresničevanjem političnih in ekonomskih opredelitev, ki temeljijo na sistemu samoupravljanja.

Kaže torej, da bodo zaradi tega na kongresu samoupravljalcev zastavljena življenjska vprašanja delavskega razreda, ki opozarjajo na nakopičene protislovnosti, ki so, kakor je dejal Stane Dolanc, posledica izredno naglega razvoja naše družbe, saj nagel razvoj vselej povzroča tudi mnoge neurejenosti. Vprašanje je seveda, ali so te protislovnosti vedno in povsod samo nujna posledica hitenja v razvoju družbe ali pa imajo tudi drugačne vzroke. Kongres samoupravljalcev je ta čas izredna priložnost, da o tem, kar najbolj teži delavci in vznemirja delavski razred, spregovorimo jasno in glasno, brez strahu pred komerkoli.

PISMO IZ BEOGRADA

Podražitve kažejo gotovo tudi na nedosledno organiziranost združenega dela in vseh drugih udeležencev samoupravljanja, saj sicer ne bi mogli večati cen v svojo lastno škodo delavci teh konkretnih kolektivov, ki podražujejo blago, ki ga ti isti delavci potem predrago kupujejo. Odgovornost za podražitve je velika in je zato prav, če kongres samoupravljalcev zastavi vprašanje odgovornosti za takšno stanje vsem, ki pri tem delijo odgovornost. Ni namreč v redu, če zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala in podobnega kolektivi izgubljajo normalne možnosti ustvarjanja dohodkov in potem razlike pokrivajo z večanjem cen. Prav tako ni normalno, da so v cenah proizvodov prisotni preveliki stroški administracije in drugih parazitov dela in da zaradi tega naši proizvodi izgubljajo konkurenčnost — ekonomsko mero vrednosti na tržišču. Administracijo je torej treba zmanjšati, in sicer izdatno, je menil Dolanc, toda vprašanje je, kako to praktično uresničevati, saj je načelno znano, da samoupravna organiziranost ne omogoča čezmernega administriranja, ne reševanja sprejetih obveznosti, neizpolnjevanja sporazumov in dogovorov. Torej gre za prilaganje oziroma zadrževanje pravic odločanja v imenu samoupravljalcev.

Posebno vprašanje pa je, zakaj delavci ne obvladajo vsega dohodka? Tako zastavljeno vprašanje je tistim, ki ustvarjajo izgube, še vedno kar smešno, kajti, kako naj obvladujejo ves dohodek, če nerédno prejemajo osebne dohodke? Toda vprašanje je resno, saj tudi v kolektivih, kjer ustvarjajo velike dohodke, prečesto ne odločajo delavci, temveč dejavniki, nemalokrat tudi zunaj organizacij združenega dela, zlasti kadar gre za velike investicije, ki se jim družbeno-politične skupnosti nočejo in nočejo odreči.

Podobno zelo resno pa je tudi vprašanje, kako zagotoviti odnose, ki bodo imeli za posledico, da delavci rešujejo vse probleme svoje eksistence samo v svoji organizaciji združenega dela? Vemo pač, da se mnogi preživljamo z dodatnim delom, ki je povrh še slabše plačano, ker naročniki takega dela varčujejo pri delu zunanjih sodelavcev. Podobno temu pa je onemogočanje snovanja dela z lastnimi sredstvi oziroma snovanja dela z drobnim gospodarstvom, ki bi lahko v zelo kratkem času zaposlilo vse zdomce in jih rešilo nevarnosti, da postanejo brez dela, zaposlili pa bi se tudi vsi doma brezposelni, saj nam drobno gospodarstvo in obrtniška delo nasploh primanjkuje.

Delavcem je vsekakor najbolje, če jim delo v lastni organizaciji združenega dela zagotavlja primerni življenjski standard in s tem primerno socialno varnost ter polno samoupravno angažiranost z gospodarjenjem in bi morda bilo prav to tisto osrednje vprašanje za kongres samoupravljalcev, saj odgovor nanj zajema vse, kar v uresničevanje samoupravljanja sodi. V tozidih pa tudi ne bi bili v zadregi, kaj je pravzaprav tisto, kar je pri njih osrednje vprašanje samoupravljanja.

Viktor Širec

Telegrami

TOKIO — Iran bo še ta mesec, po devetmesečni prekinitvi, ponovno pričel pošiljati nafto Japonski. Do septembra bodo Japanci iz Irana uvozili 170 do 180 tisoč sodčkov na dan.

MAUSOL — V kratkem bodo začeli graditi enega največjih vodnoenergetskih objektov na Bližnjem vzhodu — jez na reki Tigris. Jez bo služil za elektrarno, preprečil pa bo tudi poplave vzdolž Tigrisa.

LAGOS — Nigerija bo morala letos uvoziti več kot milijon ton hrane. Če ne bo prišlo do napredka v nigerijskem kmetijstvu, bodo morali leta 2000 uvoziti 16 milijonov ton hrane.

DUNAJ — V Avstriji zadnje čase veliko razpravljajo o nakupu 24 sodobnih francoskih lovskih letal tipa F-16. Sedaj ima avstrijska vojska 34 zastarelih lovcev tipa Saab-105, ki jim zaradi počasnosti prvo letenje smetniti ne smejo.

MILANO — Tu so ubili direktorja splošne bolnišnice. Odgovornost za to dejanje so prevzele »rdeče brigade«.

MANILA — Ko je poglavar rimskokatoliške cerkve končal svoj govor na stadionu univerze sv. Thomasa v Manili, je pohitel proti njemu dolgolas fant. Policija je fanta kmalu ukrotila, sporočili pa so, da ni bil oborožen, pač je hotel dobiti le papežev blagoslov. Agencija AP pa poroča, da je pri incidentu očitno šlo za poskus napada, saj so nekateri pričje videli v fantovih rokah nož.

DUNAJ — Na Dunaju bo 2. marca izredna seja ekonomske komisije organizacije držav izvoznice nafte. Na dnevnem redu bodo cene nafte in plina, kakor tudi možnosti za izkoriščanje novih virov energije.

BUKAREŠTA — Romunska narodna banka je povečala nekomercialni tečaj leja v primerjavi s takojimenovanimi trdnimi valutami za okoli 9,17 odstotka. Tako je ameriški dolar padel z 12 na 11 lejev, 100 dinarjev pa velja zdaj 37,55 lejev (prej 40,96).

RIM — Januarja je inflacija v Italiji ponovno narasla. Po podatkih državnega inštituta za statistiko so se cene na drobno januarja zvišale za 2 odstotka, decembra za 1,3 in novembra za 2,1 odstotka. Inflacija je lani v Italiji znašala 21,5 odstotka.

Telegrami

Edina v Jugoslaviji, če ne celo na svetu

Zakon o usmerjenem izobraževanju v Socialistični republiki Sloveniji prinaša pomembno novost tudi za srednješolsko izobraževanje pripadnikov narodnosti. Tako se v Lendavi že vneto pripravljajo na novo šolsko leto, ko bodo v tamkajšnjem šolskem kovinarskem centru poleg programov kovinarske in kemijske usmeritve v slovenskem jeziku uvedli tudi dvojezične programe. Gre za pedagoški, ekonomski, družboslovni in naravoslovno-matematični program. Z ozirom na prostorske in kadrovske pogoje bodo sicer letos vpisali le 2 oddelka pedagoške usmeritve — za usposabljanje učiteljev za razredni in predmetni pouk. Za uvedbo ostalih programov pa bo

prav tako treba čimprej zagotoviti pogoje — so med drugim poudarili na sestanku komisije za narodnosti pri pomurskem medobčinskem svetu socialistične zveze pretekli petek v Lendavi. Strokovni svet za vzgojo in izobraževanje pri republiški izobraževalni skupnosti je že izdelal koncept nove dvojezične srednje šole, ki bo edina take vrste v Jugoslaviji, če ne celo na svetu. Šola bo v prvi vrsti namenjena učencem, ki bodo končali dvojezično osnovno šolo, odprta pa bo tudi za vse ostale, ki se bodo želeli vpisati. Vsem bo omogočeno prehajanje v druge usmeritve in nadaljevanje študija na višjih ter visokih šolah. Predvideno je, da bodo imeli učenci 65 odstot-

kov pouka v slovenskem in 35 v madžarskem jeziku. Čeprav tudi kadrovske pogoje za začetek delovanja šolskega kovinarskega centra v Lendavi niso najboljše, je trenutno še večji problem pomanjkanje učilnic. Najbrž se bo zgodilo, da jih do začetka šolskega leta ne bodo uspeli zgraditi, potem takem bo treba poiskati začasne rešitve. Predvidena novogradnja prizidka pri obstoječi šolski zgradbi bo veljala okrog 21 milijonov 263 tisoč dinarjev. Precejšen del sredstev bodo prispevale organizacije združenega dela v lendavski občini (blizu 8 milijonov dinarjev po posebnem samoupravnem sporazumu), iz republiškega proračuna pričakujejo dotacijo v višini 7 milijonov

dinarjev, od posebne izobraževalne skupnosti za kovinsko industrijo 5,5 milijona dinarjev, razliko pa bosta primaknila šolski kovinarski center in izobraževalna skupnost Lendava. S to investicijo bi rešili prostorski problem šole do leta 1990, nakar predvidevajo, da bo treba zgraditi novo šolo na lokaciji pri obstoječih šolskih delavnicah, sedanjí objekt pa bodo namenili za potrebe osnovnega šolstva. Razen 2 oddelkov dvojezične pedagoške usmeritve bodo v šolskem letu 1981/82 vpisali tudi 2 oddelka kovinarske in 1 oddelka v program kemijske usmeritve. J. G.

Upravičenost prevoza po tirih

20-odstotni padec železniškega tovornega prometa na območju Pomurja, ki so ga zabeležili v lanskem letu, je dovolj zgovoren razlog za tehtnejšo obravnavo te problematike, ki je gotovo širšega družbenega pomena. Saj blago po tirih prevažajo zlasti organizacije združenega dela, pred leti pa je bila sprejeta zvezna resolucija o nujnosti smotrnejše delitve dela med

železnico in cestnimi prevozniki. Da bi se izognili slepe ulice na tem zelo pomembnem področju, čemur pa očitno nismo posvetili v preteklih letih dovolj pozornosti, je bila v Murski Soboti razširjena seja temeljne skupnosti za železniški in luški promet prometnega središča Murska Sobota, ki so jo sklicali na pobudo nekaterih delovnih organizacij, ki imajo velike

težave pri nabavi reprodukcijskega materiala. Posebej zato, kot ugotavljajo, ker so zaradi pomanjkanja vagonov bili primorani prevažati razno blago po cesti tudi na večje razdalje. Resnica pa je v tem, da ima Slovenija na voljo dovolj vagonov, le normalno niso bili razporejeni, kar so še posebej občutile vse štiri pomurske občine. Tokrat so se zlasti zdržali pri problematiki železniškega prevoza žitaric, umetnega gnojila in sladkorja iz drugih republik ter cementa iz Anahovega. V razpravi smo med drugim slišali, da je za prevoz po tirih zlasti zainteresirana kmetijska zadruga Panonka, saj letno prevozijo okrog 5 tisoč ton koruze, celotna sestavljena organizacija združenega dela ABC Pomurka pa 40 tisoč ton tega kmetijskega proizvoda. Predstavnik mešalnice je zatrjeval, da je za upadanje tovornega prometa po železnici krivo manjše število vagonov, veletrgovine Potrošnik pa, da je treba videti ekonomičnost prevoza raznega difuznega blaga po tirih, in sicer sladkorja, cementa, apna in še česa. Tako stane prevoz enega kilograma sladkorja iz Belja v železniških vagonih 40 par, po cesti pa 85 par, kar jasno dokazuje opravičenost prevoza po tirih. Čeprav se niso konkretno dogovorili o rešitvi nastale problematike, pa lahko vendarle zaključimo, da je energetska kriza očitno privedla do drugačnega razmišljanja o železnici, o nujnosti večje zasedenosti magistralnih železnic, ki so brez dvoma širšega družbenega pomena. M. Jerše

LENDAVA

LENDAVA

Sindikati o družbenem planu

Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Lendava je razpravljalo o osnutku družbenega plana občine za sedanje srednjeročno obdobje ter o predlogu statuta občine. Osnutek daje realne možnosti za hitrejši gospodarski razvoj, čeprav bo stopnja zaposlovanja manjša kot v minulem srednjeročnem obdobju. Samoupravno sporazumevanje na dohodkovnih odnosih pa bo slejko prej tisto gonilo, ki lahko zagotovi hitrejši razvoj lendavskega gospodarstva, seveda pa ne gre pozabiti tudi na ureditve nagrajevanja po rezultatih dela, ki še ni popolnoma razvito. Sindikati bodo morali bolj kot doslej sodelovati tudi s krajevnimi skupnostmi, saj v njih lahko

uresničujejo nekatere potrebe svojih delavcev. Ne gre prezreti, da bo imelo kmetijstvo dokajšnjo prednost pri naložbah, zato bi kazalo kar najhitreje uveljaviti dohodkovne odnose med delovnimi organizacijami in kooperanti, saj bo le tako lahko dosežena večja proizvodnja hrane. Predlog statuta občine, ki je v javni razpravi, pa zagotavlja vsem dejavnikom družbenopolitične skupnosti pogoje za nemoten razvoj, zlasti pa uveljavlja pobudo tovariša Tita o kolektivnem vodenju in odgovornosti. Na seji predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov so razpravljali še o regresiranju prehrane delavcev v letošnjem letu. Jani D.

Posvet o aktivnosti v teritorialni obrambi

Vsakoletna vzgoja in urjenje enot teritorialne obrambe sodi med tiste dejavnike, ki prispevajo k krepitevi splošnega ljudskega odpora in družbene samozasčite. V lendavski občini bodo vzgoji in urjenju tudi letos posvetili veliko pozornost, zlasti v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih. Na nedavnem posvetovanju vseh starešin enot teritorialne obrambe lenadvske občine so se dogovorili o programu aktivnosti v tem letu. Posvetovanja so se udeležili tudi predsedniki novostanovljenih organizacij

ZSMS v enotah TO, že prej pa so o letošnjih programih dela razpravljali sekretarji osnovnih organizacij. Občinski štab je za ta mesec že pripravil enodnevno vzgojo enot TO v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, ki jo bodo izvajali skupaj z narodno zaščito, da bi se tako kar najbolje pripravili na skorajšnjo akcijo Nič naš ne sme presenetiti. Tudi letos bodo izvajali vzgojo za mladince prostovoljce v enotah TO, saj za tovrstno izobraževanje vlada med mladimi veliko zanimanje. Jani D.

Kaj delajo po pouku

Delovanje združenega (center poklicnih šol in gimnazija) srednješolskega centra v Murski Soboti smo delno že predstavili. Tokrat nas je posebej zanimalo, kaj delajo učenci po pouku, kako se torej odvijajo zunajšolske dejavnosti. Ustanovili so jih kar 24, le da vse še niso zaživele iz različnih vzrokov, kot so neprilagodljivost na novo organizacijo, nezainteresiranost učencev in mentorjev idr. O vsem tem smo se pogovarjali s predstavniki mladinske organizacije in posameznih najmasovnejših krožkov, ki so nam hkrati predstavili svoje delo.

JUDITA ZVER, predsednica koordinacijskega sveta ZSMS: »V našem srednješolskem centru delujejo štiri osnovne organizacije mladih, katerih delo usklajuje koordinacijski svet. Ena izmed naših najpomembnejših nalog je tudi skrb za uspešno delovanje zunajšolskih aktivnosti. Prav zdaj pripravljamo o tem problemsko konferenco. Ugotavljamo, da so krožki prej uspešneje delovali, čeprav imamo v novih prostorih dokaj dobre pogoje. Za to obstajajo sicer tudi objektivni razlogi, vendar pa se kaže tudi nezainteresiranost tako učencev kot nekaterih mentorjev, ki bi nam lahko več pomagali. Na koordinacijskem svetu smo zato sklenili, da naj bi vsak učenec deloval vsaj v enem krožku.«

prostorski problem, saj telovadnica popoldne običajno ni na razpolago za nas, kajti zasedejo jo drugi, ki tukaj trenirajo. Kljub vsemu smo že izvedli nekatere naloge, ki smo si jih zastavili. Tako smo organizirali medrazredna tekmovanja v rokometu in košarki, izbrali najuspešnejše športnike na šoli (Nada Tratnjek, Janko Zver, Vlado Kukec in Simona Potočnik, op.p), do konca šolskega leta pa nameravamo izvesti še preostala razredna tekmovanja, srednješolski turnir ob 8. marcu, športno srečanje z vojaki in izdati bilten.«

SIMONA POTOČNIK, predstavnica šolskega športnega društva: »Naše društvo je seveda najštevilnejše na šoli, saj so vanj vključeni praviloma vsi učenci. V začetku smo imeli mentorja iz vrst naših učiteljev, kasneje pa nam je bilo rečeno, da naj sami prevzamemo delo, ki se sicer tudi sedaj ne odvija brez pomoči. Najbolj nas tare

JOŽA ŠTEINER, predstavnica klubov OZN: »Krožek obiskuje redno okrog 30 učencev. Lahko rečem, da smo v zadnjem času zelo aktivni. Sestajamo se vsak teden in redno spremljamo aktualne dogodke doma in po svetu, pripravljamo razstave na naši oglasni deski, vključujemo se v seminarje, ki jih organizira republiška konferenca klubov OZN, pa tudi raznih tekmovanj. Tako smo prav v tem šolskem letu osvojili na republiškem tekmovanju v Ljubljani ekipno 1. mesto. Pri delu nam veliko pomaga mentorica.«

MAJA JESENIČNIK, obrambni krožek: »Težišče dela našega krožka, ki ga obiskuje blizu 50 učencev, je seznanjanje s konceptom splošnega ljudskega odpora in družbene samozasčite, spoznavanje orožja in izvedba obrambnega dne. Tesno sodelujemo tudi z vojaki soboške kasarne, ki nam razkazujejo orožje in seznanjajo z vojaškimi veččinami. Skupaj z njimi smo pripravili tudi proslavo ob dnevu JLA, enako pa smo se dogovorili tudi za proslavo OF. Pripravljamo se tudi na akcijo NNNP, učimo se topografske znake in izvajamo tudi nekatere druge naloge. Tudi mi imamo dobro mentorsko vodstvo.«

EMIL ERJAVEC, marksistični krožek: »Začel je delovati že prvi teden novega šolskega leta, ko se je vanj vpisalo precejšnje število učencev. Zdaj nas je manj, okrog 30, vendar nam to omogoča večjo kvaliteto dela. Težišče našega dela je poglobljanje znanja iz marksistične teorije, ki ni le 'politiziranje', kot mislijo nekateri, saj obravnavamo še kako koristne teme za mladega človeka.«

Predstavili smo torej delo te nekaterih najštevilnejših in trenutno najbolj aktivnih krožkov. Mednje pa bi lahko prišteli še likovnega, prirodoslovnega, čebelarkega, strelskega, šahovskega, zgodovinskega, novinarskega itd.

Besedilo in foto: JOŽE GRAJ

Kaj je in česar ni moč dobiti

O založenosti naših trgovin je večkrat slišati kako pikro, češ blaga, po katerem je največje povpraševanje, nimajo. Ob tem pa občani pozabljamo, da trgovci niso vselej krivi za pomanjkanje, ampak tovarne, ki posameznih artiklov ne izdelajo dovolj, ali pa jih rajši izvažajo za drage devize. V sedanjem povpraševanju po nekaterih izdelkih je prav to prisotno. Trenutno je težko kupiti gradbeni material. Cementa v Pomurju ni moč dobiti, ravno tako ne železa, čutiti pa je tudi pomanjkanje opeke, dasiravno imamo v naši pokrajini kar štiri opekarne in nekaj deset zasebnih izdelovalcev betonske opeke. Pomanjkanje je pač posledica premajhne izdobe s strani proizvajalcev. Po svoje čudi ravnanje trboveljske cementarne, ki Veletrgovini Potrošnik, kljub urgencam, ne izdobilja dogovorjenih količin cementa, čeprav je pomurska delovna organizacija v rekonstrukcijo cementarne vložila znatna sredstva. Lani na primer smo v Pomurju dobili le kakih 50 odstotkov dogovorjenih količin cementa. Zaradi tega niso bili prizadeti le graditelji stanovanj, ampak tudi kmetijci, ki jim je ta gradbeni material nujno potreben za izgradnjo hlevov in drugih pitališč. Še sreča, da imajo nekoliko večje razumevanje za potrebe pomurskih graditeljev v cementarni v Anahovem. Količine, ki jih pošiljajo k nam, pa seveda ne zadoščajo povpraševanju.

Tisti, ki grade, se v tem času srečujejo ne le s pomanjkanjem gradbenega, ampak tudi inštalacijskega materiala, težko se dobi tudi pločevina in še bi lahko naštevali. Potrošnike pa še najbolj ježi, da včasih ni moč kupiti kakih »drobnih« artiklov, na primer žebeljev, okovja in podobno. V tem trenutku pa še vedno slabo kaže tudi s premogom, kajti tudi po kurivih je veliko povpraševanje. Trgovci sicer pravijo, da bi premog lahko dobili, toda ne za vsako ceno. Gre za to, da je ponudba slabega premoga še kar »ugodna«, vendar si prizadevajo pripeljati večje količine kvalitetnejšega premoga. Taka prizadevanja Veletrgovine Potrošnik in drugih trgovskih organizacij moramo pohvaliti, saj je prav, da nas hočejo oskrbeti s kvalitetnejšim kurivom. Upajmo, da jim bo to uspelo, četudi trenutno slabo kaže, saj nekateri rudniki hočejo po vsej sili velika sovlaganja, trgovina, ki je slabo akumulativna, pa za to nima sredstev. Da pa ne bi samo tarnali, naj zapišemo, da se je v Pomurju oskrba s plinom precej izboljšala in je povpraševanje nekako izenačeno s ponudbo. Česar takega pa ni moč zapisati za drva, čeprav je naše območje z gozdovi dokaj bogato; v trgovskih organizacijah pravijo, da bodo z drvmi oskrbeli predvsem kurišča v družbenem sektorju. Kako pa bo z zasebniki? To vprašanje je toliko aktualnejše, ker v kratkem tudi ni moč računati na večje količine kurilnega olja. V skladišču Petrola v Murski Soboti imajo evidentiranih kar 800 naročnikov. Olje bi jim radi pripeljali čimprej, ko bi ga le imeli. Rabili bi enkrat večjo dobavo. Pa tudi cistern ni na pretek, da bi naročila čimprej uresničili.

Še beseda dve o drugih artiklih. Oskrba z mesom je v naši pokrajini trenutno zadovoljiva. Primanjkuje pa južnega sadja, raznih začimb (kolone pač!), bolj slaba je izbira čokolad, izdelkov iz kakaa, sadnih sirupov in podobnega. Š. SOBOCAN

Več skrbi sprejemanju v ZK

Zagotavljanje večje množičnosti, pomlajevanje in krepitev partijskih vrst je gotovo eden temeljnih pogojev za uspešno uresničevanje vodilne vloge zveze komunistov.

To je prišlo do jasnega izraza tudi na seji občinske konference zveze komunistov v Murski Soboti, ko so razpravljali o poročilu o uresničevanju nalog na področju organizacijske, kadrovske in idejne krepitve zveze komunistov v soboški občini. Med gosti je bil tudi Bojan Klemenčič, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS.

Člani občinske konference ZK so v razpravi ugotavljali številne pozitivne premike glede sprejemanja v zvezo komunistov. Tako so samo lansko leto sprejeli v ZK 174 novih članov, v zadnjih treh letih, pri čemer sta dala močno spodbudo zlasti 11. kongres ZKJ in 8. kongres ZKS, pa se je število članstva povečalo za 509 komunistov. Po teh podatkih deluje organizirano v soboški občini 2120 komunistov v 140 osnovnih organizacijah zveze komunistov, katerih večina je v organizacijah združenega dela. Od leta 1978 do danes

je ustanovljenih 49 osnovnih organizacij ZK: od tega 11 v krajevnih skupnostih. Zanje pa organizirajo razne sistematične idejnopolitične oblike marksističnega izobraževanja in usposabljanja.

Navzlic naštetim pozitivnim premikom v krepitvi partijskih vrst, pa so v razpravi opozorili, da ne morejo biti zadovoljni s podatkom, po katerem je šele 23 odstotkov delavcev iz neposredne proizvodnje v ZK, kar je občutno manj glede na delež te socialne kategorije v strukturi celotnega članstva. Močno

pa zaostajajo na področju vključevanja kmetov v družbenopolitično aktivnost, saj so v zadnjih treh letih sprejeli v ZK le 4 kmete. Znatno boljša pa je situacija glede starostne strukture novospreglatih članov ZK, saj so v zadnjih treh letih sprejeli celo 74,4 odstotka mladih ljudi, starih do 27 let. V tem obdobju je iz ZK izstopilo 24 izključenih pa je bilo 26 članov. Bolj pa bo treba uveljaviti tematske konference in zbornice komunistov, ki naj postaneta stalna oblika dela članstva ZK v soboški občini.

M. Jerše

ŠPORT

ŠPORTNI OBRAZI

Največji uspeh – drugo mesto v državi

Judo sodi med borilne športe, v zadnjem času pa privablja vedno več mladih, ki želijo razvijati svoje sposobnosti. Med zelo talentirane judoiste sodi tudi Daniel Kisilak, dijak soboške zdravstvene šole.

— Kdaj si se začel ukvarjati z judom?

„Z judom sem se začel ukvarjati pri soboškem Partizanu, leta 1974, ko so bili pogoji dela dokaj slabi. Z obnovitvijo doma Partizan so se spremenili tudi pogoji, tako da lahko marljivo vadimo pod strokovnim vodstvom.“

— Kolikokrat tedensko pa vadiš?

LJUTOMER

KLUB „BLAJA“

Ponudba športnih panog v Pomurju je dokaj pestra, vse od tistih klasičnih športnih iger z žogo pa tja do manj ali bolj zanimivih, nenavadnih. Zadnja leta vedno bolj in bolj prodira v »modo« jadrnanje na deskah. Tudi v Pomurju. Vse do konca lanskega leta še neorganizirano. Takrat so namreč v Ljutomeru ustanovili klub jadrancev na deski, ki ima posrečeno narečno ime »Blaja«. Da so resnično organizirani, potrjuje tudi pravilnik o delovanju kluba. Na nedavni letni skupščini so sprejeli letošnji program dela. Ta program je uresničljiv, kajti konec leta so končno dosegli sporazum z območno vodno skupnostjo Mura o uporabi jezera Gajševci. Že letos nameravajo na obali jezera zgraditi stavbo za shranjevanje jadralskih desk in ostalih pripomočkov ter opremiti pisarno. Na jezeru bodo uredili tudi dostop na nasip ter cesto in parkirišče za avtomobile. Dogovor je toliko pomembnejši, kajti dostop do jezera Gajševci bo mogoč samo članom kluba s posebno izkaznico. To pa ne pomeni, da bosta vsem drugim dostop in jadrnanje onemogočena. Klub »Blaja« odpira vrata vsem jadrancem na deski v Pomurju (in teh ni malo). Seveda pa te naloge niso edine v letošnjem letu. Posebno skrb bodo posvetili vzgoji novih in seveda starih članov kluba. Tako imajo v klubu »Blaja« v načrtu tečaj za vaditelje, tečaj za mlade in odrasle, tekmovalno šolo, tekmovalna ter organizacijo regat.

Delo kluba je torej pestro, če se zanimate za ta šport, vas bodo z veseljem sprejeli.

D. L.

GORNJA RADGONA

ŠPORTNO SREČANJE ŽENA

V gornjeradgonski občini se veliko delavcev udeležuje delavskih športnih iger, ki jih vsako leto organizira občinski svet zveze sindikatov. Žal pa kaj takega ne moremo trditi tudi za delavke, ki se pojavljajo na športnih terenih vse preveč poredko. Da bi tudi pri ženah povečali zanimanje za šport in rekreacijo, se je komisija za šport pri OS ZSS odločila, da organizira tekmovalna ob dnevu žena.

Tako se bodo ekipe iz posameznih DO, štele bodo po pet tekmovalk in tri rezerve, pomerile v mini odbojki, metu žogice v tarčo, metu na koš in vlečenju vrvi. Seveda so vse panoge prilagojene in so bolj rekreacijskega kot tekmovalnega značaja. Tekmovanje bo popoldne, tri dni pred praznikom v telovadnici radgonske osnovne šole.

A. C.

M. SOBOTA

PREDAVANJE O PLANINAH

Planinsko društvo Mura je za svoje člane pripravilo predavanje o planinstvu. Predavatelj ing. Miro Marušič iz planinskega društva TAM Maribor bo 1. marca v prostorih planinskega društva Mura predaval o jugoslovanskih planinah. Svoje izkušnje in doživetja bo popestril s preko 250 barvnimi diapozitivi. Vabljeni ste vsi, ki vas planine zanimajo.

HOKEJ V BUNČANIH — Mladi iz Bunčan so pripravili turnir v hokeju na ledu. Čeprav ta šport v Bunčanih, ni preveč znan, si ga je ogledalo precejšnje število gledalcev. Na turnirju je sodelovalo šest ekip. Zmagala je ekipa Mote pred Veržejem in Bunčani.

Foto: J. TUŠAK

KOMITE OK ZKS GORNJA RADGONA

Akcijski spopad s problemi

Na svoji zadnji seji je komite občinske konference ZKS v Gornji Radgoni začrtal nekatere najpomembnejše naloge, ki ga v prihodnjih dneh čakajo pri ugotavljanju lanskega leta in gospodarjenju v občini, zlasti kar zadeva uveljavljanje stabilizacijskih ukrepov in utrjevanje družbenoekonomskega položaja delavca in kmeta.

Po tem, ko so najodgovornejši komunisti gornjeradgonske občine strnjeno pregledali rezultate in težave, ki so jim bili priča v lanskem gospodarstvenem letu, so zastavili aktivnost, ki bo — kot se je izkazalo — potekala na več frontah. Tako bo posebna delovna skupina do 7. marca pripravila mnenje o razmerah

v gradbeništvu, organizirali bodo razgovore s komunisti Radenske. Avtoradgone, Gorenje-Elrada in Kmetijskega kombinata glede ustanavljanja posebnih finančnih služb in povezovanja v okviru internih bank, s predstavniki skupščine občine, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij pa se bodo poglabili v socialno politiko, posebno pozornosti pa bo tudi deležno kmetijstvo. Sprejeli so nekaj zaključkov glede saniranja razmer v delovni organizaciji Opekarna. Za vrh aktivnosti pa bi lahko opredelili načrtovano problemsko konferenco o gospodarjenju, ki bo predvidoma 9. marca.

Br. Žunec

O kulturni in naravni dediščini

Do kulturne dediščine še imamo nekaj odnos, do varstva narave pa se obnašamo prav mačehovsko. Takšna je bila osnovna ugotovitev na zadnji seji koordinacijskega odbora za varstvo okolja pri občinski konferenci SZDL Murska Sobota, na kateri je bil v obravnavi srednjeročni program varstva naravnih in kulturnih dediščin. Ti dve naj bi bili prepleteni in bi predstavljali enotno kulturo do okolja, katera je bila prav v soboški občini doslej dokaj zanemarjena.

Kljub zakonskim določilom namreč v Murski Soboti še vedno nimamo službe za varstvo narave in smo tako črna vrana v severovzhodni Sloveniji; novi, pred kratkim natisnjeni zakon o kulturni in naravni dediščini, pa bo, upajmo da, premaknil stvari na bolje. Doslej je bila pred zunanji posegi zaščitena le Fazanarija, ugotavljajo pa, da imamo v občini še druga ekološko zanimiva, predvsem pa za harmonijo našega sveta pomembna območja. Zavod za spomeniško varstvo Maribor, v katerega do-

meni je bila ohranitev kulturne dediščine, je v minulem petletnem obdobju opravil obnovitvena dela na rotundi v Selu, v naslednjih petih letih pa bi naj stekla akcija obnove gradov pri Gradu, v Beltinčih, Rakičanu in deloma tudi v Murski Soboti. Za slednjega že tako potekajo dogovori, zanj so namenjena sredstva občinske kulturne skupnosti, pa tudi iz krajevnih skupnosti se bodo stekala. Seveda bo moč z njimi opraviti le določena dela, ki naj bi pomnike preteklosti zavarovala pred načetjem zoba časa.

Ta namreč neusmiljeno gloda in če se mu ne bomo zoperstavili, našim zanamcem ne bo ostalo veliko od zgodovinskih spomenikov, ki pričajo o naši preteklosti. Na omenjeni koordinaciji je bila beseda tudi o organiziranju Tedna varstva okolja, ki bi naj v Murski Soboti potekal od 20. do 27. aprila v tem času pa bi s pomočjo mladine in dosedanega organizatorja podobnih akcij — Rdečega križa — skušali zbrati kar največ odpadnih surovin.

Brigita Bavčar

RADGONSKI SINDIKATI UGOTAVLJAJO

Nad zlorabe s toplimi obroki

Gornjeradgonski občinski sindikalni svet v zadnjem času vse česče opozarja na določila 21. člena republiškega družbenega dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1981, kjer je izrecno navedeno, da se za regres za organizirano prehrano med delom ne izplačuje več kot 650 dinarjev mesečno na delavca in da tega zneska letos ne bi smeli prekoračevati. Poleg tega sindikalni delavci v Gornji Radgoni ugotavljajo, da je od nekaj nad 7000 zaposlenih v občini le dobra polovica deležna organizirane družbene prehrane in da so nekateri delavci, ki so prejeli bone, z njimi nakupovali alkoholne pijače, cigarete in podobno.

V skladu s smernicami iz republike in omenjenimi ugotovitvami so se na sindikalnem svetu odločili, da v povezavi s trgovskimi organizacijami in občinskimi izvršnim svetom zaostrijo kriterije pri izdajanju soglasij za prehranske bone, hkrati pa si bodo prizadevali, da v organizirano družbeno prehrano zajamejo čimveč delavcev.

Br. Žunec

MITJA RIBIČIČ V LJUTOMERU

V soboto se je v Ljutomeru mudil predsednik republiške konference SZDL Mitja Ribičič. Svoj delovni obisk je pričel na sprejemu, ki ga je pripravil predsednik skupščine občine Ljutomer za tovariša Franca Sagaja, ki letos praznuje sedemdeset let. Franc Sagaj je bil aktiven družbenopolitični delavec, ki ga je tovariš Tito odklikoval z Redom dela z zlatim vencem. Slavnostnega sprejema so se udeležili tudi najvidnejši družbenopolitični delavci občine Ljutomer. Po sprejemu pa so se napotili na obisk v tovarno zdravil Krka TOZD ZIS Ljutomer. Delavci te najmlajše delovne organizacije v Ljutomeru so Mitji Ribičiču razkazali celotni postopek pridobivanja zdravil in ostalih izdelkov te tovarne.

Po ogledu vseh obratov se je predsednik socialistične zveze pogovarjal o delovnih uspehih Ljutomerske Krke. Direktor Anton Kapun ga je seznanil z zgodovino gradnje te tovarne in rezultati gospodarjenja v tem kratkem času. Na koncu so delavci TOZD Izis Ljutomer tovarišu Ribičiču in slavljenju Francu Sagaju izročili komplet izdelkov, ki jih izdelujejo v Ljutomeru. S tem pa se je

končal tudi prvi del delovnega obiska predsednika RK SZDL v Ljutomeru.

V popoldanskem delu je tovariš Ribičič imel predavanje za širši družbenopolitični aktiv ljutomerske občine. V predavanju se je dotaknil nekaterih najaktualnejših notranjih in zunanje političnih dogodkov. Prisotni so po koncu predavanja tovarišu Ribičiču postavljali vprašanja, ki so se nanašala na predavani temi. Predavanje predsednika RK SZDL je bilo izredno zanimivo, saj je razgovor na koncu pokazal, da so slušatelji prisluhnili pazljivo in zavzeto in da je bilo potrebno na koncu razjasniti precej nejasnih vprašanj.

S tem pa se je tudi končal uradni in delovni obisk predsednika SZDL Mitje Ribičiča v Ljutomeru, to pa je bil že njegov drugi obisk v Ljutomeru letos.

Znano je, da je Mitja Ribičič tudi predsednik odbora za postavitve muzeja Tabor-ska gibanja na Slovenskem in najverjetneje je, da bo Ljutomer gostil drugega gosta še nekajkrat. Pomemben pa bo vsekakor tisti obisk ob otvoritvi muzeja.

Dušan Loparnik

JEKOLTEHNA MARIBOR
trgovsko in proizvodno
podjetje Maribor, n. sol. o.
62000 MARIBOR
Partizanska c. 34

TOZD ELEKTRO, trgovina na debelo, n. sol. o., Maribor, Cankarjeva 10, objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo rabljenega osnovnega sredstva:

— tovorni avto ZASTAVA (OM) 635
— leto izdelave 1974
— registriran
za izključno ceno 50.000,00 din

Javna licitacija bo dne 27. 2. 1981 ob 10,00. uri v PE 7, Murska Sobota, Cvetkova 2a.

Ogled je možen na dan licitacije od 8,00. ure dalje. V ceno ni vračunan prometni davek.

Trdkova — vas ob meji

Teško je priti do Trdkove v zimskih dneh, saj je cesta, na katero so vaščani tako ponosni, navožena in leti kamenje naokoli. V vas ob tromeji je namreč moč priti le z osebnim vozilom ali peš, avtobus pa so sanje, za katere upajo, da se bodo kmalu uresničile. Zato so prebivalci Trdkove tudi tako vestni pri navažanju ceste in urejanju avtobusnega postajališča, da bi dolgo pričakovano javno prevozno sredstvo rabilo tudi njim. Zaenkrat so še zelo odmaknjeni, ker tudi telefonskih zvez nimajo, kadar gre za kakšen nujen primer, pa si pomagajo med seboj. Tudi sicer so izjemno povezani in pozna se, da v vaškem odboru delujejo aktivni posamezniki, ki znajo pritegniti tako mlade kot stare. Vseh skupaj jih je v najsevernejši vasi Pomurja 500, hišnih števil je 105, življenje pa je le v 80 domačijah. Ostale so opustele, ker so se njih prebivalci izselili ali pa odšli na začasno delo na tuje. Meja je blizu, pravzaprav kar dve, ker je do tromejnika streljaj daleč, v utrip vasi pa se vključujejo tudi karavla in graničarji v njej.

Predsednik vaškega odbora Trdkove je Jože Rogan, ki edini usmerja kmetijo v vzrejo plemenitih prašičev, sicer pa je na vasi veliko krav molznic, in tako je osnovni vir dohodkov kmetov prodaja mleka. Tudi v perspektivi je proizvodnja mleka osnova gospodarstva, ker na Trdkovi ni

industrijskih objektov, zaposleni med prebivalci pa se vozijo v večja krajevna središča. Problem je v slabih cestnih povezavah, negodovanje pa med kmeti povzroča tudi ukinitve osemjevalne postaje, saj je do Matjaševca potrebno prehoditi več kot dva in v Martinje tri kilometre.

Kljub zgodnejši letnici rojstva so moški posegli po lopatah in uredili avtobusno postajališče, da bo dolgo pričakovani avtobus le pripeljal tudi do Trdkove.

sadovnjak, v katerem bodo mlada drevesa zasajena v obliki imena Tito, kot spomin na drugega predsednika. Poleg že tako aktivne skupine gasilcev, ki jo vodi Karel Lankar, pa je omembe vredna tudi

mladinska gasilska desetina. Gasilci bodo v kratkem uredili tudi vodne objekte za gašenje požara, obenem pa poskrbeli, da v spodnjem delu vasi v primeru letne suše ne bo zmanjkalo vode. V srednjeročnem planu je predviden tudi orodni avto, kar je, glede na odmaknjenost od ostalih krajev za Trdkovo še kako velikega pomena.

Upajo, da bodo poleg domačih, sredstva zanj prispevali tudi gasilci občinske zveze, delež katere naj bi bil vključen tudi pri urejanju vodnih objektov.

Še o aktivnosti starejših vaščanov Trdkove se kaže posebej razpisati, saj so s prostovoljnim delom uredili bodoče avtobusno postajališče in tudi sicer se, kljub letom, dela ne izogibajo. Nasploh je solidarnost tista, ki označuje celotno vas in prav zato je bil obisk v njej nadvse prijeten. Kljub temu da je tako daleč ali pa morda prav zato, saj se v Trdkovi zavedajo, da je napredek vasi odvisen od njih samih.

Predsednik vaškega odbora Jože Rogan se zaveda, da je razvoj Trdkove odvisen od njegovih in prizadevanj vseh ostalih vaščanov.

Brigita Bavčar
Foto: Štefan Celec

TOZD BELTINKA IZ BELTINEC

Letos bodo povečali izvoz

Tovarna pletenin Beltinka iz Beltinec, ki je temeljna organizacija združenega dela DO Rašica, je v lanskem letu dosegla dokaj ugodne gospodarske rezultate. Tristočlanski kolektiv, ki zaposluje 246 žensk, je ustvaril za 42 odstotkov večji dohodek kot prejšnje leto in za 17 odstotkov več kot so planirali. Čisti dohodek se je povečal za 41 odstotkov, poslovni sklad pa celo za 311 odstotkov več kot prejšnje leto in skoraj za 90 odstotkov več kot so načrtovali. Pomembne gospodarske rezultate pa so dosegli tudi pri izvozu. V SZ, ZR Nemčije in Madžarsko so izvozili 33 odstotkov celotne proizvodnje. Tudi osebni dohodki so se povečali za 26 odstotkov, tako da je znašal povprečni 7.273 dinarjev.

Te ugodne gospodarske rezultate so dosegli s povečano produktivnostjo, boljšo organizacijo dela, zlasti pa s prizadevanjem celotnega kolektiva, ki je v tem stabilizacijskem obdobju pokazal veliko pripravljenosti za doseganje boljših gospodarskih rezultatov. K dobremu gospodarjenju pa je primoglo dejstvo, da tokrat niso imeli težav zaradi pomanjkanja osnovnih materialov, tako da je lahko proizvodnja nemoteno tekla. K boljšemu poslovnemu rezultatu pa so pripomogla tudi vlaganja v nabavo nove, sodobne opreme.

V letošnjem letu načrtujejo v TOZD Beltinka iz Beltinec proizvodnjo pletenin v glavnem v istem obsegu kot lani, s tem da nameravajo povečati izvoz na okrog 40 odstotkov celotne proizvodnje. To je dokaj zahtevna naloga, vendar jo bodo po besedah direktorja Fete Ismajloviča ob takšnih prizadevanjih celotnega kolektiva, kot je to bilo lani, prav gotovo realizirali. Poleg že omenjenih držav, SZ, ZR Nemčije in Madžarske, bodo letos izvažali svoje proizvode tudi v CSSR in Irak kamor so prej že izvažali. Sicer pa pri Beltinki načrtujejo v tem srednjeročnem obdobju, da bodo zgradili novo proizvodno halo — pletilnico — kajti v sedanjih prostorih, ki so utesnjeni ni mogoče uvajati sodobnejše organizacije dela. Ker pa Beltinka izdeluje polizdelke tudi za nekatere druge temeljne organizacije Rašice, so se na nivoju delovne organizacije dogovorili, da bodo skupno vlagali v izgradnjo nove proizvodne hale v Beltincih. Letos nameravajo pripraviti potrebno dokumentacijo in rešiti vprašanje zemljišča, kajti obstojata dva predloga, da bi novo halo gradili v tako imenovani industrijski coni ali pa pri obstoječem objektu. Zadevo bodo proučili in se potem odločili za tisto varianto, ki bo najbolj sprejemljiva. Z gradnjo naj bi začeli prihodnje leto, investicija pa naj bi bila končana v letu 1983. Z izgradnjo nove proizvodne hale bodo lahko povečali proizvodnjo, hkrati pa tudi zaposlili nekaj novih delavcev.

Feri Maučec

LENDAVA

Počasnejša rast zaposlovanja

V minulem srednjeročnem obdobju je bila načrtovana povprečna rast zaposlenosti po stopnji 9,5 odstotka, dosežena pa 8,7 odstotka, kar pomeni, da je bilo v zadnjem letu minulega srednjeročnega obdobja manj novih zaposlitev, tudi pod vplivom stabilizacijskih ukrepov. V letih 1976 do 1980 se je v občini zaposlilo 2.057 delavcev, tako da je bilo konec lanskega leta zaposlenih 6800 občanov, to pa je 24,6 odstotka od skupnega števila prebivalstva, toda še vedno manj kot v drugih občinah Slovenije. Kako pa kaže letošnje leto? V osnutku družbenega plana razvoja občine Lendava v tem srednjeročnem obdobju je predvideno, da bo letna stopnja rasti zaposlovanja 4- do 4,5-odstotna. Možnosti zaposlitve v letošnjem letu, ki so jih napovedale s svojimi letnimi plani organizacije združenega dela in druge delovne skupnosti, kažejo, da bi gospodarstvo zaposlilo 248 novih delavcev, negospodarstvo 467, letna stopnja pa bi bila 4,5-odstotna. V letošnjem letu bi imeli v lendavski občini kadrovski presežek 360 delavcev. Predvidene zaposlitve v negospodarstvu so za 3,8 odstotkov višje kot jih predvideva resolucija, zato bo zaposlovanje v negospodarstvu potrebno podrobneje pretehtati in ugotoviti, če je realno in v duhu stabilizacije, vsekakor pa bi bilo potrebno onemogočiti širjenje administracije. Da bi ustvarili večje pogoje za zaposlovanje, pa je potrebno, da v delovnih organizacijah le v izjemnih primerih podaljšujejo delovno razmerje delavcem, ki si pridobijo pravico do upokojitve, zmanjšajo nadurno delo in delo po pogodbi.

Jani D.

Kuštanovčani so se podvizali

V kratkem bodo Kuštanovci nekaj posebnega ne le po stolpu, katerega vrh spada med najvišje točke v Pomurju, marveč tudi glede telefona. Z njim se bo ponašalo kar 24 gospodinjstev ali skoraj vsaka druga hiša. Prav akcija okrog telefonije nas je privedla v to vasico, ki se razprostira po gričih nedaleč od Mačkovec na Goričkem.

KMET BOLJ POTREBUJE TELEFON

»Ko se je ponudila priložnost, da bi tudi v našo vas napeljali telefon, smo bili takoj zato, čeprav smo v Kuštanovcih doma večinoma kmetovalci,« nam je začel pripovedovati pred-

sednik vaškega odbora Aleksander Novak. »Veste, jaz mislim, da kmet bolj potrebuje telefon kot delavec, saj je potrebno včasih nujno klicati živinozdravnika, v kmetijsko zadrugo, če imajo krmila in vse drugo, kar rabimo, pa seveda zdravnika in ob raznih drugih priložnostih.«

In tako so se tudi Kuštanovčani podvizali. Dogovorili so se, da bo vsak zainteresent za telefon priskrbel 6 kovančevih drogov in sodeloval tudi pri zemeljskih delih, poleg tega pa še prispeval 6 tisoč dinarjev. Akcija je stekla proti koncu lanskega leta in zdaj že nestrpnost pričakujejo, kdaj bodo poštni delavci potegnili kabl in jim napeljali telefonske priključke.

»Res je, komaj že čakamo, ko bomo lahko kam telefonirali. Potem ne bomo več tako odrezani od sveta,« sta nam med drugim povedala Kerčmarjeva.

STOLP SAMEVA

Še preden pa smo se pripeljali v Kuštanovec (s križevske strani), je pritegnil našo pozornost sorazmerno visok stolp. Koliko metrov se dviga v višino, nam sicer tisti, ki smo jih srečali, niso znali povedati, menili pa so, da je njegov vrh morda najvišja točka v Pomurju.

Kot kaže, stolp trenutno nima lastnika, saj je že začel propadati. Svoječas so ga menda postavili zato, da je rabil geometrom za razne meritve. Zdaj sameva in propada. Planinsko društvo iz Murske Sobotice ga je sicer pred leti nameravalo obnoviti z lastnimi stroški, da bi

Kuštanovci so zdaj še precej odročni, saj nimajo avtobusne zveze in ne telefona, pestijo pa jih tudi slabe ceste. Toda, kmalu bo skoraj vsaka druga hiša dobila telefon. (Foto: J. G.)

ga uporabljali za razgledni stolp, a geodetska uprava v Ljubljani za to akcijo ni dala pristanka. In zdaj? Nihče ne ve, kakšna bo njegova usoda.

ČAKAJO NA AVTOBUS

Prav tako v Kuštanovcih ne vedo, kdaj bodo dočakali avtobus, ki bi vozil tudi skozi njihovo vas. To si še najbolj želijo šolarji, ki morajo zdaj vsak dan kar precej daleč pešati do postaje na košarovski cesti. Včasih pa se zgodi, da avtobus do tja zaradi poldice ali slabe ceste ne pride. Lani so Kuštanovčani vložili kar precej sredstev in dela, da so 'svojo' cesto kolikor toliko utrdili, zdaj pa čakajo, da jo bo prevzela občinska cestno-komunalna skupnost in dalje skrbela za njeno vzdrževanje. To je namreč pogoj, da bo lahko avtobus, ki jim ga na Certusu obljublajo, tudi zares vozil.

KAM Z MLEKOM?

Čaka jih tudi problem v zvezi z zbiralnico mleka. Leto sicer imajo, saj so jo pred leti uredili skupaj s Tovarno mlečnega prahu iz Murske Sobotice. Toda nahaja se na takem mestu, kjer je najmanj kmetovalcev, tako da jih večina mora nositi mleko iz doline na hrib. Tisti zgoraj pa seveda ne bi radi, da bi zbiralnico kar tako preselili. Vanjo so vložili precej dela, pa še vodovod so morali napeljati v gasilski dom, kjer se nahaja zbiralnica. Najbolj bi bili v Kuštanovcih seveda zadovoljni, če bi jim uspelo urediti še eno zbiralnico, saj jih tudi drugače imajo več. Toda vprašanje je, če bodo vzhajali zdaj po telefoniji uspešno izvesti tudi to akcijo. Upajmo, da bodo kljub vsemu našli ustrezno rešitev.

JOŽE GRAJ

Ob obisku v Kuštanovcih je našo pozornost najprej pritegnil sorazmerno visok stolp, katerega vrh je morda najvišja točka v Pomurju. To bi seveda kazalo preveriti. (Foto: J. G.)

Človek hoče navzgor

ROZIKA IN ŠTEFAN TAMAŠ IZ GORNJE BISTRICE SE VRACATA IZ TUJINE – V AVTOLIČARSKI DELAVNICI PREPARIRANE IN NAGAČENE ŽIVALI

Pred petnajstimi leti, ko so začeli naši ljudje odhajati na tuje, so domovino zapuščali v prepričanju, da se bodo po par letih vrnili. Toda čas neusmiljeno teče, in tako je marsikdo prebil v Avstriji, Nemčiji, Franciji ali skandinavskih državah po deset in več let. Pa ne zato, ker se ne bi mogel vrniti, ampak je s časom vrnitve odlašal predvsem zaradi tega, ker smo pač ljudje taki, da nismo zadovoljni s tem, kar dosežemo. V mislih imam materialne dobrine, ki nas še vedno hudo privlačijo. Tako tudi naše zdomce. Marsikateri, ki je šel

odkar sta odšla v Nemčijo Rozika in Štefan Tamaš iz Gornje Bistrice. V daljnji Ingolstadt sta krenila z določnim ciljem: zaslužiti denar za hišo, potem pa brž domov. Medtem so leta tekla, ona pa sta še vedno v Nemčiji. No, ja, tam sta s telesom, z dušo in srcem pa sta v Bistrici. V domovini sta njuna otroka: 12-letna Slavica in 10-letni Zlatko. Vse imata, kar jima srce želi, kot pravimo, toda najbolj vesela sta staršev in komaj čakata njihov prihod. Še sreča, da imata Tamaševa dober avto in pogosto pride-ta domov. Tudi v času, ko sem obiskal Bistrico, sta bila doma, zato je stekel prijeten pogovor. Da, prijeten, kajti lepo je bilo kramljati tako z Roziko kakor Štefanom. On je sicer Ljubljančan, vendar

ostala tam za vedno, zato otrok nisva mučila z življenjem v tujem okolju. Glede učenja tujega jezika pa moram povedati, da se ga je moč dobro naučiti tudi doma. Naša Mojca že dobro govori.«

ROZIKA POSTALA PREPARATORKA

Kava, ki jo je med pogovorom prinesla na mizo Rozika, je vsem trem sogovornikom dobro dela. pogled mi je zastal v sprejemni sobi; vse polno je v njej nagačenih živali in prepariranih ptic.

»To je najino delo.« je povedala Rozika, »Pa to še ni vse; stopite sem, v delavnico, tu je še več divjadi.«

Res, delavnica je skorajda premajhna za dejavnost, s katero se nameravata ukvarjati po vrnitvi iz Nemčije.

»Po poklicu sem soboslikar, moja dolgoletna želja pa je bila postati avtoličar. V Ingolstadtu delam v tovarni Audi-NSU v lakirnici. Zaslužim dokaj dobro in tudi, če bi po vrnitvi odprl delavnico doma, najbrž ne bi slabo shajal. Da sem zelo resno računal z avtoličarstvom, dokazuje tudi delavnica zunaj na dvorišču, ki je skorajda že povsem opremljena. Toda, zdaj vse kaže, pravzaprav je to že stooostotno, da ne bomo imeli mehanične delavnice.«

Ko je Štefan to povedal, sem pomislil, da se je najbrž kaj zataknilo pri pridobivanju obrtnega dovoljenja. Pa se ni! Tamaševa sta medtem spremenila načrt zastran dela po vrnitvi domov. Vzrok za to pa je divjad in druge živali. V Nemčiji sta se seznanila z nekim preparatorjem živali, hodila k njemu pomagat, četudi za to nista dobila prebite pare, vse to pa z enim ciljem: usposobiti se za morebitni poklic po vrnitvi domov. V štirih letih, kolikor sta jih prebila ob spoznavanju večin prepariranja in nagačevanja živali, sta res spoznala vse skrivnosti in veščine tega dela, zato sta se odločila, da prihodnje leto, ko se za stalno vrneta domov, vzameta na občini v Lendavi obrtno dovoljenje. Ker pa ob občasnih vrnitvah v domovino to delo že opravljata, je Rozika vzela dovoljenje za popoldansko delo, da ji ne bi kdo očital šušmarstva. Zanimanje za njuno

mu prekmurščina kar dobro gre in je tako že pravi Prekmurec.

»Veste,« je pripovedovala Rozika, »otrok nisva imela v Nemčiji, ampak doma pri starih starših. Le v času šolskih počitnic sta prišla na obisk. Nisva hotela, da bi najna otroka okušala tujino, če jo že morava midva. Srečna sva, ker sta najina Mojca in Zlatko v dobrih rokah, četudi proč od staršev, in se dobro učita. Eni sicer pravijo, da morajo biti zdomski starši in otroci skupaj, no pri nas pa je bilo drugače in zdi se mi, da je v tem stanju, v kakršnem smo se znašli, bilo tudi tako prav.«

Štefan, ki je medtem prišel iz priročne delavnice, je ženo nekoliko dopolnil: »Ko sva šla v Nemčijo in tudi pozneje, nama ni prišlo na misel, da bi

ven z namenom, da bi prislužil denar za hišo, se s tem ni zadovoljil; potem ko je prišel do stanovanja, je hotel več: ureditev gospodarskega poslopja, nakup strojev za kmetijstvo ali obrt, nekateri so čas bivanja v tujem svetu podaljševali, ker so hoteli zaslužiti še nakaj denarja za nakup zemlje itd. Medtem pa čas teče in ni jih malo takih, ki zdaj, ko imajo vse, ugotovljajo, da so v prizadevanjih za zaslužkom ob marsikaj recimo: ločeni so od domovine, otrok, niso bili deležni raznih kulturnih dobrin in še bi lahko naštevati. Veliko je takih, ki so na tujem ob svoje zdravje in po vrnitvi domov vsega, kar so pripravili, pravzaprav ne morejo uživati ob pravem zadovoljstvu.

LJUBLJANČAN POSTAL PREKMUREC

Dobrih deset let je minilo,

ELKOM TKO PRIMAT MARIBOR TOZD Tovarna skladiščne opreme LENDAVA

Komisija za delovna razmerja na podlagi sklepa 21. seje, dne 10. februarja 1981

OGLAŠA

prosta dela in naloge:

1. Vodenje konstrukcijskega oddelka,
2. Opravljanje administrativnih del I.

POGOJI:

Pod točko 1

- visoka ali višja šola strojne smeri,
- funkcionalno znanje: projektiranje tehnologije in strojnih naprav,
- 3–5 let delovnih izkušenj,
- pasivno znanje tujega jezika.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pod točko 2

- srednja administrativna šola
- eno leto delovnih izkušenj

Dela in naloge se oglašajo za določen čas, za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naslovite na Primat, TOZD Tovarna skladiščne opreme Lendava, Komisiji za delovna razmerja, 69220 Lendava, Kolodvorska 12, v 15 dneh od dneva objave oglasa.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh od dneva oglasa.

Za morebitna pojasnila se kandidati lahko osebno zglasijo v temeljni organizaciji, v splošno kadrovskem oddelku, ali vprašajo po telefonu na številko 75-458.

„MURA“, tovama oblačil in perila MURSKA SOBOTA

objavlja

JAVNO LICITACIJO ZA ODPRODAJO

- osebnega avtomobila MERCEDES-BENZ 250, letnik 1969. Izklicna cena je 70.000 din,
- blok od motorja za dostavni kamion MERCEDES-D Izklicna cena je 10.000 din.

V izklicnih cenah ni všteti prometni davek in ga plača kupec na izlicitirano ceno posamezne stvari.

Licitacija bo v petek, 6. marca 1981 ob 9. uri na sedežu delovne organizacije „MURA“ Murska Sobota, Bje-dičeva 2.

Ogled stvari je možen 3. in 4. marca 1981 med 7. in 15. uro.

S. SOBOČAN

fb projektivni biro, p.o. murska sobota

Zbor delavcev delovne organizacije PROJEKTIVNI BIRO, p. o., Murska Sobota, ponovno RAZPISUJE dela in naloge

DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE

za mandatno dobo 4 let.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

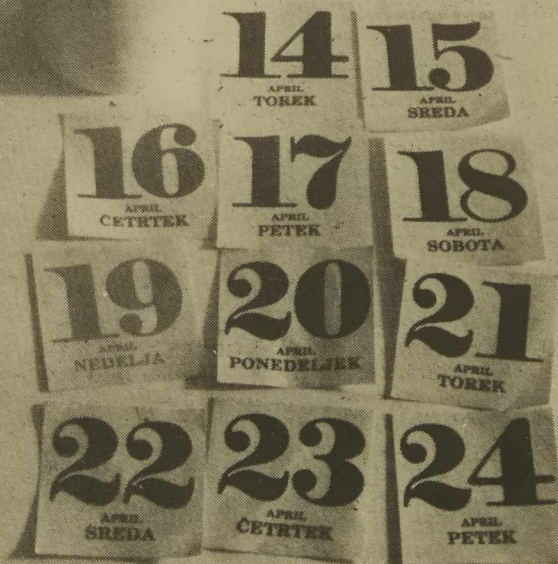
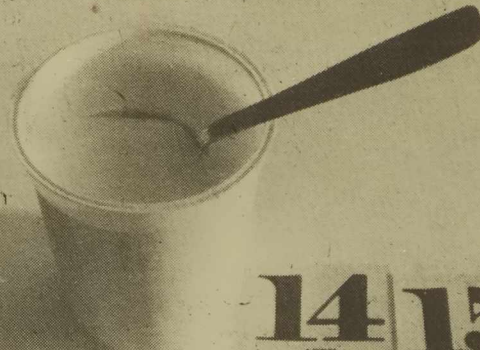
1. da imajo končano Fakulteto tehnične stroke (arhitektura, gradbeništvo, strojništvo, elektrotehnika) in 5 let delovnih izkušenj;
2. da so moralno-politično neoporečni.

Prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15 dni od dneva razpisa na naslov:

Projektivni biro, p. o., 69000 Murska Sobota, z oznako „ZA RAZPISNO KOMISIJO“.

Izbira kandidata bo opravljena v 30 dneh po poteku razpisnega roka. Kandidati bodo o izbiri pismeno obveščeni.

Jogurt naš vsakdanji!

Okrog 2400 krajanov KS Zgornja Ščavnica si najbolj želi manjši industrijski obrat, kjer bi našlo delo okrog 60 domačinov.

SLIKOVITOST OŽIVLJA

TAM OKROG JE VSE VEČ MLADIH IN NAPREDNIH KMEČKIH GOSPODARJEV. V PRIHODNOSTI BODO URESNIČILI NEKATERE VELIKE NAČRTE S PODROČJA KOMUNALE, DRUŠTVENE DEJAVNOSTI IN SICERŠNJEGA RAZVOJA KS

Odmaknjenost tamkajšnjih krajev, slikovitih vasic, ki so posejane po s trto in sadovnjaki obraslem hribovju, prijaznost domačinov in vse več mladih gospodarjev na lepo urejenih domačijah, daje poseben čar življenju ljudi. Toda še pred leti je bilo veliko drugače in predvsem veliko težje. Zato so mnogi odhajali na delo v tujino, mladi pa obupani nad skopo ilovnato zemljo, raje v dolino.

USMERJENE KMETIJE

Ko sem ondan hodil po teh krajih, se pogovarjal s predsednikom sveta krajev-

zemlje se sicer ne more preživljati vsa družina, toda če delajo samo popoldne, bo zemlja vendarle obdelana in tudi zasajena ne bo manjkalo. Zlasti imajo takšne mini kmetije veliko možnosti na področju modernega sadjarstva, pridelovanja ribeza, jagodičevja in drugih vrtnin.

S SKUPNIMI MOČMI GRE LAŽJE

Poleg občinskega imajo tudi v tej KS svoj krajevni referendum, ki pa se bo prav letos iztekel. Vendar že sedaj razmišljajo, da ga bodo podaljšali, saj imajo v

»Ne bi mogel reči, da so dosegli izredno velike uspehe, toda za nas, ki smo doslej tudi na tem področju nekoliko zaostajali, pomeni že oživitve pevskega zbora zelo veliko. Imamo tudi zelo delovne lovce, člane RK, upokojenca, mladino, KUD, ki prav letos dokončuje obnovo kulturnega doma — odprli bi ga radi v maju, ko bo v Zgornji Ščavnici letošnja osrednja prireditev ob prazniku občine — o gasilcih pa bi se nasploh kazalo posebej razpisati. Pridni so, poslej pa bodo poleg moške in pionirske imeli tudi žensko desetino. Radi bi si kupili nov gasilski avto in dogradili dvorano... Ja, tudi TVD Partizan si prizadeva za vse pestrejša aktivnosti...«

Še je našteval predsednik Zavec in se tudi sam trudil s svojo pripovedjo dokazati, da so stari časi puščobe v tamkajšnjih vasi minili. Že zdavnaj!

Ni še dolgo, kar so v KS dobili tudi okrog 15 telefonskih števil in so povezani z avtomatsko telefonsko centralo. Sodobnost jim je tudi zato vse bliže...

RADI BI DELALI DOMA

Želja po proizvodnem obratu je v Zgornji Ščavnici zelo stara. Najbrž že vsaj tako stara kot so stari planski načrti KS iz leta 1975, morda pa še več. Doslej so imeli že nekajkrat načrte tik pred zdajci, toda vse je — kdo ve, zakaj — spodletelo. Oh, že kolikokrat... Kot je dejal predsednik sveta KS, pa se jim sedaj le zdi, da drže vrabca v rokah, saj naj bi v bližnji prihodnosti

Zgornja Ščavnica postaja vse lepša.

ne skupnosti Francem Zavecem in drugimi domačini, sem spoznaval povsem drugačno življenje. Nič več ne tarnajo nad vinogradi, sadovnjaki in njivami, ki jim nekoč niso dajali dovolj za normalno življenje, ne iščejo boljšega zaslužka v tujini pa tudi v oddaljenih domačih industrijskih mestih ne.

»Naši ljudje so dojeli vsebinsko skupne in nelahke poti v prihodnost,« je dejal predsednik Zavec. »Vse bolj spoznavajo velike prednosti načrtnega dela na kmetijah, se zavzemajo za razvoj domačega kraja in ne obupujejo nad žilavo ilovico in blatom. Vse manj ga je, vse manj pa je tudi ugaslih ognjišč od okrog. Odkar imamo novo osnovno šolo, ki povezana s krajani daje mladostem utrip življenju teh ljudi, je veliko bolje. Bolje tudi zato, ker smo že pred 5 leti dobili lepo asfaltno cesto. Povezani z občinskim središčem smo veliko bliže soobčanom. « Že zdavnaj nas je minil občutek odrezanosti od sveta. «

V Zgornji Ščavnici in okoliških vaseh je vse več usmerjenih kmetij z mladimi gospodarji, ki vidijo svojo prihodnost. Brez dela ne gre, reš pa je, da tudi pospeševalne službe domače kmetijske zadruge lahko veliko pomagajo. Le še kakšnih 60 domačinov hodi na delo čez mejo, pa tudi ti se že vračajo in doma začno znova. V krajevni skupnosti trdno upajo, da se bo kdo med njimi odločil tudi za kakšno obrt in še bolj zakoreninil obstanek na domačih hribih.

»Največ imamo živinorejcev, in pridelovalcev mleka, seveda pa se že vse pogosteje gradijo tudi male farme bekonov in piščancev. Tudi manjše kmetije imajo prihodnost. Na 3 hektarjih

Vse manj mladih odhaja v dolino na delo v nove tovarne. Sicer pa: spet bodo kruh pridelovali doma.

pošlopje in urediti nekaj parkirnih prostorov. Tudi cestno razsvetljavo bi radi izboljšali in posodobili.

Izrednega pomena bo tudi regionalni vodovod, ki bo pregnal težave poletnih dni, ko so morali vodo ponekod celo dovažati. Poslej bodo dobili vodo iz Maribora preko Lenarta in Žerjave.

TUDI DRUŠTVA SE PRIBUJAJO

Da so za krajanje KS Zgornja Ščavnica res napočili lepši časi, lahko vidimo tudi po vse večji zagnanosti tamkajšnjih društev, ki jih imajo.

(morda?) le začeli z izgradnjo manjšega proizvodnega obrata za kakšnih 60 delovnih mest. O proizvodnji je še prerano besediti, čeprav menda že tudi o tej vedo veliko povedati.

Če pa se bo končno tamkajšnjim krajanom uresničila tudi ta velika želja, potem bo Zgornja Ščavnica spet postala kraj še bolj veselih in zadovoljnih ljudi, središče, kjer bodo zadovoljili svoje potrebe vaščani mnogih okoliških vasi.

Da bi se jim vse želje zares uresničile!

Text and photo: JANEZ KURBUS

IZ STRELSKEGA DRUŠTVA GRANIČAR V APAŠKI DOLINI

Prizadevni podgorski „GRANIČARJI“

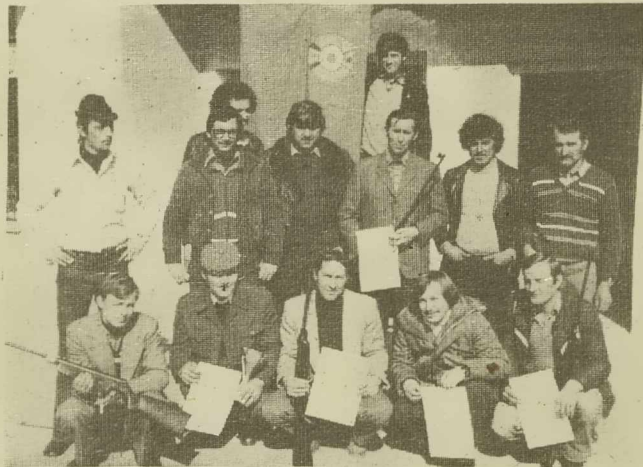
Strelsko društvo Graničar iz Podgorja v občini Gornja Radgona je lep primer trdnega in tvornega sodelovanja nekega društva z enotami JLA in hkrati plodnega razvijanja sistema SLO in družbene samožaščite na nekem območju. V tem primeru na območju Apaške doline.

nja Radgona nismo med zadnjimi. Kar 116 članov šteje strelsko društvo Graničar in podobno kot v drugih društvih tudi pri njih težav ne manjka. Na prvem mestu gre za težave finančnega značaja. »Zveza nam sicer pomaga s tarčami in municijo, a še vse premalo. Poleg tega nas tare

poprijeli pri obnavljanju vaškega gasilskega doma, kjer se nadejajo, da bodo dobili svoje prostore.

V teh svojih prizadevanjih pa še zdaleč niso osamljeni. Tesno so se povezali z ostalimi strelskimi društvi v občini — v občinski zvezi jih je poleg njih še 6 — in tudi ostalimi obmejnimi društvi v tem delu Slovenije. Tako imajo skupne treninge in tekmovanja z društvi iz Sentilja, Brestanice, Sladkega vrha, Ceršaka, Svečine in od drugod. Prav zdaj se pripravljajo na tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško v okviru društva.

B. Žunec

Ustanovili so ga 11. oktobra 1977 na pobudo vaščanov Podgorja in posebej domačina Rudolfa Čeha, ki je na takratnem strelskem tekmovanju »za nekaj minut«, kot sam pravi, postavil pomurski rekord in zasedel drugo mesto. Spominja se, da kakih posebnih težav pri sami ustanovitvi društva ni bilo. V tednu dni je bilo vanj včlanjenih že 35 članov.

»Dosedanji uspehi seveda niso taki kot v drugih društvih, ki delujejo že 10 ali 15 let, nekaj vidnejših pa smo kljub temu zabeležili.« pravi Čeh. »Predvsem moram omeniti tretje mesto v Brestanici (od skupaj 15 ekip), peto mesto v Sentilju (od skupaj 7 ekip) in tretje mesto na Sladkem vrhu (od skupaj 14 ekip). Sicer pa tudi v okviru občinske strelske zveze Gor-

problem strelišča, kajti zemljišče, kjer treniramo in tekmujemo, je v zasebni lasti in je treba zanj odšteti kar precejšnjo najemnino, pa da dragih pokalov niti ne omenjam. Pri tem pa moram biti samokritičen, saj še zdaj nisimo poskrbeli za to, da bi si uredili žiro račun. Nanj bi nam namreč tudi krajevna skupnost Stogovci nakazovala določen delež sredstev.«

Prizadevnim strelcem Graničarja — ime je dobilo društvo spričo dokaj tesnega sodelovanja z obmejno vojaško karavlo v Podgorju — pa omenjene težave ne jemljejo poguma. Poleti pridno trenirajo z vojaškimi in malokalibrskimi puškami, opravijo 6 do 10 tekmovanj, opozimi pa se zvečine urijo v streljanju z zračnim orožjem. Člani so v zadnjem času prav udarniško

LENDAVA

Rešitev v lastni surovini in znanju

Tovarna metanola, ki deluje v okviru temeljne organizacije združenega dela Petrokemija ima izgubo že dve leti in nič ne kaže, da bi se kaj kmalu iz nje izmotala. To so med drugim ugotovili na nedavni seji izvršnega sveta skupščine občine Lendava. Kaj pravzaprav povzroča izgubo in kakšne rešitve poiskati, da bi se ta odpravila? Tovarna, ki je bila zgrajena v prvi polovici leta 1979, je veljala milijardo dinarjev, zgrajena pa je bila pretežno iz kreditov. Odplačevanje anuitet in obresti ter zamudnih obresti je zategadelj dokaj velika vsota, samo za lansko leto bodo plačali kakih 136 milijonov dinarjev, medtem ko bi bilo letos treba plačati še veliko več. Te obveznosti so tako velike, da predstavljajo v strukturi proizvodne cene kar 24 odstotkov vseh stroškov. Drug pomemben delež pri izgubi pa je neskladje med cenami metanola in zemeljskega plina, ki ga dobivajo po plinovodu iz Sovjetske zveze. Cena zemeljskega plina je večja kot koncentracijski — metanol. Izhod — povečanje cene metanola pa je dvorezen meč, že sedaj so namreč cene metanola na svetovnem tržišču manjše kot na domačem, povečanje pa bi seveda skorajda popolnoma zavrlo izvoz, ki že sedaj prinaša izgubo. Kaj torej storiti, da se položaj te tovarne, ki ima močan vpliv na celotno gospodarstvo lendavske občine, izboljša. Naftarji predlagajo, da bi z vrtnjem globokih raziskovalnih in proizvodnih vrtnin dobili večje količine zemeljskega

plina, sredstva za to delo so menda zagotovljena, začetek vrtnanja pa je predviden za mesec maj. Ker predstavljajo obresti na kredite veliko težavo, bi bilo potrebno najti možnosti za dolgoročneje odplačevanje le-teh. Ena izmed pomembnih možnosti so tudi novi programi na področju metanolske — formalinske kemije, s katerimi naj bi povečali vrednost metanola z lastnim delom in znanjem. Gre torej za nove programe, ki jih bo potrebno nemudoma najti, saj se gradnji nove rafinerije v Lendavi ne obeta nič dobrega. Potrebno bi bilo povečati in modernizirati tudi proizvodnjo lepil ter izolacijskih materialov, za kar vlada veliko povpraševanje, to pa bi lahko dosegli tudi s samoupravnim dogovarjanjem o sovlaganju, za katero je zanimanje tudi v lendavski občini. Poseben problem je tudi oskrba z električno energijo, saj je ta pogoj za normalno obratovanje, kajti vsak zastoj in ponovni pogon tovarne velja preko 1 milijon dinarjev. Zastoj bi moral biti čim manj, lani jih je žal bilo kar sedem, na dlani pa je, koliko so z zastoji izgubili. Lendava se mora torej čimprej vključiti na zaneslivejši 110-kilovnatni daljnovidni sistem. Sanacijski program, ki ga bo potrebno izdelati, naj bi vendarle pomagal pri odpravi slabosti. Sicer pa pričakujejo, da bo tovarna imela izgubo tudi v letošnjem letu zato, mora biti sanacijski program zares kvaliteten, saj se izguba ne more vleči v nedogled.

Jani D.

stare koprive najbolj pečejo

Vujeca Balaza je od časa do časa v Obmurskem tedniku leta 1953 nasledil Pahirov Tunek iz Skunkačove grabe, pol viure od Piruzlovec prta Hupkačovec. Je bil pravi »kaliber«, ne vemo pa, če je poznal Balazevo Feruniko (Zeno, kajpa!), saj je najraje vlačil po zobeh prav ženske. No, o svoji je modro molčal. Mi bomo — iz ljubeznega miru — tudi zamolčali njegove prigode. Raje se gremo ugankarstva.

Kaj pomeni ta napis?

»Prispevajmo vse za končno osvoboditev!« (Za kakšno osvoboditev se bore ljudje, ki so to napisali in ki tako skrbno hranijo to parolo?) Odgovor je sila preprost. Vam ga naj izdamo? Pa naj bo!

Napis »prispevajmo vse za končno osvoboditev« poziva ljudi v borbo - borbo, ja! — za osvoboditev od mestnega prahu in — tako kot leta 1945 — je še dandanašnji izredno aktualen. Le da bi k prahu še pridjali smrad, šaro, odpadke, pomije in podobne ostanke in iztrebke. »Mislila sen, ka de tan v razvlečeni Soboti malo bole, pa sen se zmota. Tan te ali ne namachejo cest z gnojščoj, ven je premalo prdelajo. Tunotan jo rajši šparajo f svojih kanalih ali bole jarkih, tak na priliko na Gregoričovi vulci no na enen falati Ledafske ceste, ge tak fanj vuja, ka si žihar gasmasko natekneš. Šparajo tudi z občinskim šekretom, ge bi si lücki človek bar v največji sili odehna. Pravijo, ka je pre za take reči za fsakšin drevon f parki našrok plača. Pač pa je pofsoдик zadosta pra-ha.«

Saj ste spoznali stil vujeca Balaza in njegovo hoteno »škodoželjnost«. Ne moremo si kaj, da ne bi pristavili, da tudi zdajšnje, tod živeče smrtnike marsikje »zahlikne« ob pogledu na bohotno nesnažnost, ki se ji menda na vse kriplice zoperstavlja zdajšnje društvo. Toda smeti so trdovratne in zmaga je bolj Pi-rova. Osvoboditev ne bo ravno lahka.

-brž-

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVAL,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

Leto XV

Murska Sobota, dne 24. februarja 1981

Št.: 10

101. Odlok o obveznem radiofotografiranju prebivalcev občine Murska Sobota.
102. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o določitvi števila delegatskih mest in delegiranju delegatov v Zbor združenega dela, Zbor krajevnih skupnosti in Družbenopolitični zbor Skupščine občine M. Sobota.
103. Sklep o določitvi stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemljišča za usmerjeno stanovanjsko gradnjo (blokovno) in gradnjo objektov družbenega standarda na območjih določenih z zazidalnimi načrti v mestu Murska Sobota.
104. Sklep o soglasju k sklepu o določitvi stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemljišča za usmerjeno stanovanjsko

gradnjo (blokovno) in gradnjo objektov družbenega standarda na območjih določenih z zazidalnimi načrti v mestu Murska Sobota.

105. Referendumski program za investicije v zdravstvu in izobraževanju za obdobje od 1. 3. 1981 do 28. 2. 1986, ki so ga sprejeli zbori skupščine občine Ljutomer dne 26. 11. 1980.
106. Dopolnitev k Samoupravnemu sporazumu o temeljih plana Območne vodne skupnosti Mura Murska Sobota za obdobje 1981—1985.
107. Poročilo o izidu referenduma v Krajevni skupnosti Železne Dveri.

101

Na podlagi 2. in 4. člena zakona o varstvu prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Ur. list SFRJ, št. 58/78), 4. člena zakona o prekrških (Ur. list SRS, št. 12/77) in 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave pomurskih občin, št. 12/80) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, dne 13. februarja 1981 sprejela

ODLOK

o obveznem radiofotografiranju prebivalcev občine Murska Sobota.

1. člen

Zaradi pravočasnega odkrivanja, preprečevanja in zatiranja tuberkuloze, pljučnega raka in drugih obolenj prsnega koša, se v občini Murska Sobota izvede obvezno radiofotografiranje vseh prebivalcev, ki so rojeni v letu 1942 in pred tem letom.

2. člen

Radiofotografiranje bo v času od 6. aprila do 5. maja 1981. Razpored radiofotografiranja določi koordinacijski odbor za izvedbo radiofotografiranja, ki ga imenuje občinska zdravstvena skupnost.

3. člen

Sredstva za radiofotografiranje zagotovi občinska zdravstvena skupnost M. Sobota v svojem finančnem načrtu za leto 1981.

4. člen

Po izvedenem radiofotografiranju morajo priti vsi povabljeni na individualni kontrolni pregled.

5. člen

Skupščina občinske zdravstvene skupnosti je pooblaščen, da izda natančnejša navodila in predvidi ostale potrebne ukrepe za izvajanje tega odloka.

6. člen

Z denarno kaznijo od 500.- do 3.000.- dinarjev se kaznuje za prekršek:

— kdo se ne odzove vabilu za radiofotografiranje ali kontrolni pregled;

— kdor kakorkoli ovira ali preprečuje udeležbo na radiofotografiranju.

7. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Številka: 510-1/81-5

Murska Sobota, 13. februarja 1981

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Karel SUKIČ

102

Na podlagi 169. člena Zakona o volitvah in delegiranju v Skupščini (Ur. list SRS, št. 24/77) ter 157. in 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora, dne 13. februarja 1981 sprejela

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah odloka o določitvi števila delegatskih mest in delegiranju delegatov v Zbor združenega dela, Zbor krajevnih skupnosti in Družbenopolitični zbor Skupščine občine Murska Sobota.

1. člen

2. člen Odloka o določitvi števila delegatskih mest in delegiranju delegatov v Zbor združenega dela, Zbor krajevnih skupnosti in Družbenopolitični zbor Skupščine občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 5/78 in 8/79) se spremeni in dopolni:

1) pod zaporedno številko 4 se črta prva alineja, ki glasi:

„—Agroservis — TOZD Proizvodnja kovinske opreme” in doda nova alineja, ki glasi:

„— SGP, Slovenijaceste — Tehnika TOZD Mehanični obrati, enota Murska Sobota.”

2) Besedilo pod zaporedno številko 16 se dopolni in glasi:

„16. — Radenska Radenci — TOZD Zvezda

— Radenska Radenci — TOZD Moravske toplice

se združujeta v konferenco delegacij in imata

1 delegatsko mesto.”

Tabela III.
(Priloga k 44. čl. samoupravnega sporazuma)

Rekapitulacija vseh vlaganj po namenih in po
občinah ter virih financiranja v obdobju
1981 - 1985 na vodnem območju Mura

v 000 din

NAMEN VLAGANJ	Skupaj vlaganja	Viri financiranja		Vlaganja po občinah				
		OVS Mura	ZVSS	G. Radgona	Lendava	Ljutomer	Maribor	M. Sobota
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A) OSNOVNE OBVEZNOSTI	292.600	274.700	17.900	42.200	91.800	62.400	29.800	86.400
1. Redno vzdrževanje	242.500	242.500	-	38.800	62.000	55.200	8.400	78.100
1.1 Objekti in naprave	121.400	121.400	-	21.900	36.500	24.800	5.100	33.100
1.2 Naravni vodotoki	104.200	104.200	-	14.600	21.100	26.600	2.600	35.300
1.3 Javna služba	16.900	16.900	-	2.300	4.400	3.800	700	5.700
2. Ostale obveznosti (Anuite- te najetih kreditov)	25.100	7.200	17.900	-	23.300	1.800	-	-
3. Izdatki za delovanje OVS	25.000	25.000	-	3.400	6.500	5.400	1.400	8.300
3.1 Študije in raziskave	4.800	4.800	-	700	1.200	1.000	300	1.600
3.2 Funkcionalni izdatki	20.200	20.200	-	2.700	5.300	4.400	1.100	6.700
- za delovdeleg. sistema	5.200	5.200	-	-	-	-	-	-
- za delov. strok. služb	11.800	11.800	-	-	-	-	-	-
- za potrebe SLO	3.200	3.200	-	-	-	-	-	-
B) INVESTICIJE								
(VARSTVO PRED VODAMI)	285.800	-	285.800	17.164	77.309	92.021	-	99.306
C) SODELEŽBA PRI INVESTI- CIJAH ZA VARSTVO VODA	36.900	20.100	43.800	8.700	12.200	12.300	14.800	15.900
1. Varstvo kakovosti voda (čiščenje odpadnih voda)	29.500	6.490	23.010	5.000	6.100	-	12.300	6.100
2. Varstvo vodnih količin (vodooskrba s pitno vodo)	34.400	13.610	20.790	3.700	6.100	12.300	2.500	9.800
(A+B+C) SKUPAJ:	642.300	294.800	347.500	68.064	181.309	166.721	24.600	201.606

107

POROČILO

o izidu referenduma v Krajevni skupnosti ŽELEZNE DVERI

1.

Na referendumu za uvedbo dodatnega samopriskevka v
Krajevni skupnosti Železne dveri, ki je bil v nedeljo dne 14. 12.
1980 so bili doseženi naslednji rezultati:

Glasovalno mesto:	Število vol. upravičencev:	Glasovalo		neveljav. glasovnic:	
		skupaj:	za:	proti:	glasovnic:
1. Železne dveri	154	141	112	25	4
2. Slamnjak	66	61	50	11	-
3. Radomerje	299	275	232	41	2
Skupaj:	519	477	394	77	6

2.

Volilna komisija pri KS Železne dveri je na podlagi gradi-
va o izvedbi referenduma in v smislu 2. člena Zakona o refe-
rendumu in o drugih oblikah osebnega izjavljanja (Uradni list
SRS št. 23/77) ugotovila, da je odločitev na referendumu
sprejeta, saj je 82,60 % volilnih upravičencev glasovalo ZA
uvedbo samopriskevka.

Železne dveri dne 8. 2. 1981

Volilna komisija:
predsednik
Vrbančič ing. Miloš

3) Pod zaporedno številko 22 se doda nova alineja, ki se glasi:
„— Proizvodno transportno podjetje Avtoradgona TOZD Transport PE Murska Sobota.”

4) Pod zaporedno številko 31 se črta celotno besedilo. Novo besedilo 31 točke se glasi:

„31. Srednješolski center M. Sobota in dijaki delegirajo
1 delegata.”

5) Besedilo pod zaporedno številko 32 se v celoti črta. Novo besedilo se glasi:

„32. Blagovno-ekonomski šolski center M. Sobota in dijaki delegirajo
1 delegata.”

6) Pod zaporedno številko 34 se doda nova alineja, ki glasi:
„— Dijaški dom.”

7) Besedilo pod zaporedno številko 46 se spremeni in glasi:

„46. — Sekretariat za ljudsko obrambo občine M. Sobota

— Sekretariat za notranje zadeve občine M. Sobota

— Sekretariat za obč. upravo občine M. Sobota

— Davčna uprava občine M. Sobota

— Geodetska uprava občine M. Sobota

— Komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj občine M. Sobota

— Komite za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve občine M. Sobota

— Uprava za inšpekcijske službe — enota M. Sobota

— Strokovna služba skupščine občine in izvršnega sveta Skupščine občine M. Sobota se združujejo v konferenco delegacij in imajo

1 delegatsko mesto.”

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 020—1/78—1

Murska Sobota, dne 13. 2. 1981

Predsednik

Skupščine občine M. Sobota

Karel SUKIČ

103

Na podlagi 26. in 27. člena zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur. list SRS, št. 7/77) in v smislu 10. ter 13. člena odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem v občini Murska Sobota (Uradne objave pom. občin, št. 31/78) je Skupščina Samoupravne interesne skupnosti za cestno in komunalno dejavnost občine Murska Sobota na svoji seji, dne 29. decembra 1980 sprejela

SKLEP

o določitvi stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemljišča za usmerjeno stanovanjsko gradnjo (blokovno) in gradnjo objektov družbenega standarda na območjih določenih z zazidalnimi načrti v mestu Murska Sobota.

1.

Investitorji stanovanjskih in drugih objektov družbenega standarda so dolžni povrniti upravljalcu stavbnega zemljišča, stroške za pripravo in opremo stavbnega zemljišča.

Stroški za pripravo in opremo stavbnega zemljišča znašajo:

— za 1 kv. m koristne stanovanjske netto površine 2.000 din

in

— za 1 kv. m koristne poslovne netto površine 3.345 din.

2.

Stroški priprave in opreme stavbnega zemljišča navedeni v 1. točki tega sklepa veljajo kot poprečni stroški za vsa območja določena z zazidalnimi načrti v mestu Murska Sobota.

3.

Višina stroškov iz 1. točke tega sklepa je določena in izračunana na dan 1. 10. 1980.

Od 1. 10. 1980 dalje se bo višina stroškov valorizirala skladno po statističnih informacijah, ki jih izdaja Zavod SR Slovenije za statistiko.

Predvideni stroški za 1 kv. m koristne površine se bodo korigirali tudi v primeru, če se bodo z zazidalnimi načrti spremenile sedaj predvidene zazidane koristne netto površine ali spremenila razmerja med stanovanjskimi in poslovnimi površinami.

4.

Določeni stroški za pripravo in opremo stavbnega zemljišča se uporabljajo z dnem, ko nanje poda soglasje občinska skupščina.

Predsednik

skupščine SIS za cestno in komunalno dejavnost občine

Murska Sobota

Viktor VREČIČ

Viktor VREČIČ, l. r.

104

Na podlagi 167. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave pomurskih občin, št. 12/80) in 13. člena Odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem v občini Murska Sobota (Uradne objave pom. občin, št. 31/78) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, dne 13. februarja 1981 sprejela

SKLEP

o soglasju k sklepu o določitvi stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemljišča za usmerjeno stanovanjsko gradnjo (blokovno) in gradnjo objektov družbenega standarda na območjih določenih z zazidalnimi načrti v mestu Murska Sobota.

1. Zbor združenega dela in Zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Murska Sobota soglašata s sklepom o določitvi stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemljišča za usmerjeno stanovanjsko gradnjo (blokovno) in gradnjo objektov družbenega standarda na območjih določenih z zazidalnimi načrti v mestu Murska Sobota.

2. Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 465—1/81—1

Murska Sobota, 13. februarja 1981

Predsednik

Skupščine občine M. Sobota

Karel SUKIČ

105.

V Uradnih objavah št. 9 z dne 20. februarja 1981 je objavljen Odlok o uvedbi samoprispevka za območje občine Ljutomer. Sestavni del odloka je REFERENDUMSKI PROGRAM, ki iz tehničnih vzrokov ni bil objavljen pri odloku.

REFERENDUMSKI PROGRAM

za investicije v zdravstvu in izobraževanju za obdobje od 1. 3. 1981 do 28. 2. 1986, ki so ga sprejeli zbori skupščine občine Ljutomer dne 26. 11. 1980

Občinska zdravstvena skupnost in občinska izobraževalna skupnost sta na osnovi analize razvojnih možnosti ugotovili, da bo potrebno občinski samoprispevek podaljšati, za kar so se opredelili tudi zbori skupščine občine v smernicah za pripravo družbenega plana občine Ljutomer za obdobje 1981—1985. Za planirani investicijski program bomo združevali sredstva s samoprispevkom, ki se deli 50:50 za izobraževanje in zdravstvo.

1. Občinski samoprispevek plačujejo zavezanci, ki stalno prebivajo na območju občine Ljutomer oz. imajo premoženje v občini Ljutomer:

REKAPITULACIJA

I. HS KRKA - LEDAVA	2.480	1.440	1.040	1.740	1.210	530
II. HS SČAVNICA - PLITVICA	2.020	885	1.135	690	320	370
VSEGA SKUPAJ:	4.500	2.325	2.175	2.430	1.530	900

Tabela II.
(priloga k 36. členu samoupravnega sporazuma)

Investicijska vlaganja za obrambo pred poplavami in ureditev vodnega režima z regulacijami vodotokov ter izgradnjo zadrževalnikov za pridobivanje novih kmetijskih površin v obdobju 1981 - 1985

v 000 din

Zap. št.	Hidrosistem - objekt	Občina	Velikost (m ³ ali km)	Invest.vred. v 000 din skupaj	Viri finan. OVS Mura	Zveza VSS	Predvidena dinamika izgradnje	Opomba
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. HS Krka - Ledava								
1.	Dovršitev gradnje zadrževalnika na Ledavi v Radmožancih	Lendava	6,3 mio m ³	44.136	-	44.136	1981/82	
2.	Regulacijsko - ureditvena dela na pritokih Ledave v zvezi z delovanjem zadrževalnika in izvedbe melioracij Lendava	Lendava	6,5 km	18.390	-	18.390	1981/85	Po medrep. dogovoru s SR Hrvatsko
3.	Regulacija Mure v odseku Petišovci - Benica	Lendava	3,0 km	14.783	-	14.783	1983/85	
	Skupaj v občini	Lendava	9,5 km	77.309	-	77.309		
4.	Regulacija Ledave z rekonstrukcijo nasipov v odseku Rakičan - Gančani v zvezi z delovanjem zadrževalnika Radmožanci	M.Sobota	6,5 km	20.880	-	20.880	1981/83	
5.	Regulacijsko - ureditvena dela na Veliki Krki s pritoki v zvezi z izvedbo melioracij	M.Sobota	2,5 km	7.356	-	7.356	1982/84	
6.	Regulacija Male Krke v območju Domanjševcev v zvezi z melioracijami	M.Sobota	2,0 km	4.904	-	4.904	1981	Nadaljevanje začelih del v letu 1980
7.	Nadaljevanje reg. Ledave za popolnejše delovanje AK Ledavsko jezero v odseku Pertoča	M.Sobota	3,0 km	15.900	-	15.900	1983/85	Tudi meddržavna obveznost Jugosl.-Avstr.
8.	Proti poplavni ukrepi ureditev korita Mure in nasipov v odseku Ižakovci - Melinci	M.Sobota	1,0 km	6.130	-	6.130	1983/85	
9.	Regulacija mejnega odseka Kučnice Cankova-Fikšinci	M.Sobota	5,5x2 km	44.136	-	44.136	1983/85	Meddrž.obvezn. SFRJ do r.Avst.
	Skupaj v občini Murska Sobota		20,5 km	99.306	-	99.306		
I. HS KRKA - LEDAVA SKUPAJ:				30,0 km	176.615	-	176.615	
II. HS SČAVNICA - PLITVICA								
10.	Zgraditev zadržev. na Ščavnici v Bolehnečicah	Ljutomer	4 mio m ³	61.370	-	61.370	1982/84	
11.	Regulacija Sčavnice gorvodno od Kokoričev ter dela za popolnejše delovanje za zgradjenega odseka Sčavnice s pritoki (Turje) in AK Gajševci	Ljutomer	6,0 km	25.746	-	25.746	1981/83	
12.	Regulacija Sčavnice gorvodno od Bolehnečicev v zvezi z izvedbo melioracij	G.Radgona	4,0 km	17.164	-	17.164	1983/85	
13.	Proti poplavni ukrepi ureditev korita in nasipov Mure v odseku Raskrižje - Krapje	Ljutomer	1,0 km	4.905	-	4.905	1981/82	
II. HS SČAVNICA - PLITVICA SKUPAJ:				11,0 km	109.185	-	109.185	
INVESTICIJSKA VLAGANJA SKUPANO (I. + II.)			41,0 km	285,80	-	285,80		

- občani, ki prejemajo dohodek iz delovnega razmerja in drugih razmerij v višini 1 % od neto osebnega dohodka,
- občani od pokojnin 1 % od zneskov neto pokojnin,
- zavezanci, ki samostojno opravljajo obrtne dejavnosti in druge gospodarske in negospodarske dejavnosti in sicer:

a) zavezanci, ki se jim ugotavlja dejanski dohodek, 1 % od priznanega neto osebnega dohodka,

b) zavezanci, ki plačujejo davek v pavšalnem znesku, 1 % od osnove, ki odgovarja višini pavšalnega davka zmanjšani za ta davek;

— občani, ki so zavezanci prispevka iz osebnega dohodka iz kmetijske dejavnosti, 5 % od katastrskega dohodka negozdnih površin in od porabe lesa;

— zaposleni v tujini v pavšalnem letnem znesku 800 din.

Zavezanci, ki imajo dohodek iz dveh ali več virov navedenih v prejšnjem odstavku, plačujejo za vsak vir posebej.

Občinskega samoprivevka so opravičeni:

— občani od invalidnin, socialnih podpor, pokojnin z varstvenim dodatkom, od otroškega dodatka, dijaki in študentje od štipendij ter učenci v gospodarstvu od nagrad;

— od pokojnin, ki ne presegajo najnižjega mejnega zneska pokojninskih prejemkov (v letu 1980 je 3.849 din);

— od osebnega dohodka iz razmerja v združenem delu in od nadomestil, ki ne presegajo 60 % od povprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji za preteklo leto;

— občani, ki imajo osebni dohodek, od kmetijske dejavnosti, če letni katasterski dohodek ne presega 2.000 din na gospodarstvo in jim je kmetijstvo edini vir preživljanja.

2. Sredstva, ki jih združuje združeno delo:

— za investicije s področja zdravstva bomo združevali iz dohodka v višini 0,67 % bruto osebni dohodek,

— za investicije s področja gradnje objektov osnovnega izobraževanja bomo združevali v redni prispevni stopnji 0,55 % iz BOD.

Združevanje sredstev občanov se po uspešno izvedenem referendumu sprejme z odlokom.

Združevanje sredstev združenega dela za zdravstvo in šolstvo se opredeli oz. sprejme v samoupravnih sporazumih za srednjeročno obdobje in ob sprejemu letnih stopenj se potrdi tudi za investicije.

Izračun sredstev občinskega samoprivevka za gradnjo objektov zdravstva in šolskega prostora v občini Ljutomer za obdobje 1981—1985:

1. Občinski samoprivevek

— 1 % od neto OD zaposlenih	25,222.000 din
— 1 % od neto pokojnin	4,326.000 din
— obrtniki 1 % od neto OD	1,134.000 din
— 5 % od KD	7,910.000 din
— prispevki zaposlenih v tujini	1,500.000 din
SKUPAJ:	40,092.000 din

2. Sredstva, ki jih združuje združeno delo

— 0,67 % od BOD (zdravstvo)	21,196.000 din
— 0,55 od BOD (izobraževanje)	18,737.000 din
SKUPAJ:	39,933.000 din
SKUPAJ 1 + 2:	80,025.000 din
Skupaj sredstva za investicije v zdravstvu	41,242.000 din
Skupaj sredstva za investicije v izobraževanju	38,783.000 din

Na osnovi združenih sredstev planiramo naslednji investicijski program:

1. ZDRAVSTVO

a) program dograditve splošne bolnišnice v letu 1981—85

Splošna bolnišnica Murska Sobota ima 10 delovnih enot s 554 posteljami. Na novi lokaciji v Rakičanu so interni, pljučni, otroški, infekcijski, ginekološko-porodniški oddelek ter skupne medicinske službe s transfuzijskim in rentgenološkim ter centralnim kliničnim laboratorijem. Ostali oddelki so še na stari lokaciji v Murski Soboti: kirurški, očesni in ušesni oddelek ter bolnišnična lekarna.

Neprimerni prostori, velika oddaljenost in razdrobljenost oddelkov in tehnično-vzdrževalnih dejavnosti onemogoča normalno delo ne samo pri ležečih bolnikih, ampak tudi v specialističnih ambulantah.

Program izgradnje bolnišnice je zgrajen z republiški in vsemi dokumenti, ki se nanašajo na razvoj bolnišnic v SR Sloveniji. V celoti ga je podprla tudi komisija, ki jo je imenoval Republiški komite za zdravstveno in socialno varstvo.

Najpomembnejši in najzahtevnejši del programa je izgradnja kirurškega bloka, ki ga nameravamo graditi spomladi leta 1981. Objekt bo imel 16.364,54 kv. m površine:

— v kletni etaži bodo prostori centralne sterilizacije za vso bolnišnico, garderobe in prostori za fizioterapijo;

— v pritličju bodo razporejene specialistične ambulante kirurškega, očesnega in ušesnega oddelka, rentgenološka dejavnost za kirurgijo in sprejemne ambulante;

— v prvem nadstropju bo pet operacijskih sob za potrebe kirurškega, očesnega, ušesnega in ginekološko—porodniškega oddelka ter prostori za intenzivno nego;

— v naslednjih dveh nadstropjih bodo prostori za ležeče bolnike kirurškega oddelka s 120 posteljami;

— zadnje nadstropje bo namenjeno bolnikom očesnega oddelka s 27 posteljami in ušesnega oddelka s 30 posteljami.

Večina sob bo opremljena s tremi prostori za osebje, knjižnica arhiv in učilnice za dijake srednje šole za zdravstvene delavce, vendar smo se temu nadstropju zaradi racionalizacije odpovedali. Kirurški blok bo povezan preko rentgenološkega oddelka z internim oddelkom preko mostu pa tudi z ginekološko—porodniškim oddelkom.

Jesen 1980 smo pričeli graditi pralnico in kuhinjo. Preko veznega hodnika, ki bo hkrati tudi zaklonske, bodo oddelki povezani in oskrbovani s hrano in perilom.

Ob internem oddelku bo proti koncu naslednjega srednjeročnega obdobja zgrajen še prizidek, v katerem bodo prostori za patologijo. Z izgradnjo te faze bi dobile ustrezne prostore vse medicinske dejavnosti bolnišnice.

Zaradi nemotenega funkcioniranja bo potrebno povečati transformator in agregat, poskrbeti s preskrbo z medicinskimi plini, namestiti dodaten kotel v kotlovnici, zgraditi potrebne toplotne podpostaje in urediti okolico.

A. Podrobne predračunske vrednosti investicije (v 000 din)

a) gradbena, obrtniška in instalacijska dela:

— klet z delom zaklonskega	
nišča (100 kv. m)	3,425,62 kv. m x 17 = 58,236 din
— pritličje	3,042,30 kv. m x 20 = 50,846 din
— tehnična etaža (medetaža)	1,477,00 kv. m x 15 = 22.155 din
— I. nadstropje	2.768,83 kv. m x 20 = 55.377 din
— II. nadstropje	1.477,00 kv. m x 15 = 22.155 din
— III. nadstropje	1.477,00 kv. m x 15 = 22.155 din
— IV. nadstropje	1.488,00 kv. m x 15 = 22.320 din
— V. nadstropje	808,79 kv. m x 15 = 12.132 din
— zaklonske (zunanji del)	400,00 kv. m x 21 = 8.400 din
SKUPAJ	16.364,54 kv. m x 17,34 = 283.776 din

b) Oprema

— klet z delom zaklonskega	14.559 din
— pritličje	18.254 din
— I. nadstropje	22.151 din
— II. nadstropje	5.539 din
— III. nadstropje	5.539 din
— IV. nadstropje	5.580 din
— V. nadstropje	3.033 din
— tehnične etaže	5.539 din
— zaklonske (zunanji del)	3.360 din
SKUPAJ	83.554 din

e) Drugi stroški

— ureditev okolice	3.000 din
— trafo postaja	7.000 din
— dodatni kotel	4.000 din
— sprem. namenki	100 din
— prispevek za energetiko	500 din
— pridobitev soglasij	100 din
— nadzor	3.000 din
SKUPAJ:	17.700 din
PREDRAČUNSKA VREDNOST SKUPAJ:	404.672 din

Tabela I.
(Priloga k 33. čl. semoupr. sporazuma)

Plan hidromelioracij za plansko obdobje 1981 - 1985 na vodnem območju Nure po hidromelioracijskih sistemih (območjih) in po občinah s prioriteto A in B ter s predvideno dinamiko izgradnje

Zap. št.	Lidrosistem - naziv meliorac. območja (lokacija)	Občina	PRVA PRIORITETA "A"			DRUGA PRIORITETA "B"			Predviden čas izgradnje
			Skupna površina osuševanja v ha	od tega v družb. sektorju	zasebnem sektorju	Skupna površina osuševanja v ha	od tega v družb. sekt.	zaseb. sekt.	
1	2	3	4=(5+6)	5	6	7=(8+9)	8	9	10
I. HS KRKA - LEDAVA:									
1.	"Ivanjkovec" ob Kopicah v k.o. Lendava in Lakoš	Lendava	100	100	-	100	100	-	1981/82
2.	Ob stari Ledavi v k.o. Pince in Dolina	Lendava	150	-	150	-	-	-	1982/83
3.	Ob levem bregu Ledave in Radmožanskem kanalu (Ginji) gorvodno od zadrževalnika do Srehovec	Lendava	220	220	-	120	120	-	1983/84
4.	Ob desnem bregu Ledave (Uj rat) in "Linice" v Turnišču	Lendava	130	130	-	-	-	-	1981
5.	Pašnik "Rastične" v Kobilju	Lendava	105	105	-	-	-	-	1981
6.	Ob desnem bregu Bukovnice v Žitkovcih	Lendava	65	65	-	-	-	-	1981
7.	Ob desnem bregu Mejnega potoka v Kamovcih	Lendava	60	60	-	-	-	-	1981
8.	Med desnim bregom Ledave in Nure v k.o. Pince in Benica	Lendava	-	-	-	500	500	-	1983/85
Skupaj v občini:		Lendava	830	680	150	720	720	-	-

1	2	3	4=(5+6)	5	6	7=(8+9)	8	9	10
9.	Ob levem bregu Ledave v odseku Predanovci-Domajinci	M.Sobota	1.000	400	600	400	200	200	1982/83
10.	Ob Lipnici levi breg v Tešanovcih, desni breg "Gajič"	M.Sobota	150	70	80	50	-	50	1982/83
			30	30	-	-	-	-	1981
11.	Ob veliki Krki v k.o. Krplivnik	M.Sobota	120	60	60	-	-	-	1981/82
12.	Ob mali Krki v Domanjševcih	M.Sobota	-	-	-	400	120	280	1984/85
13.	"Mezov" v Zg.Moravcih in Sebeborcih	M.Sobota	-	-	-	90	90	-	1982
14.	"Muzge" v Rakičanu	M.Sobota	70	70	-	-	-	-	1981
15.	"Hrenovica" ob Crncu v Beltincih	M.Sobota	50	50	-	-	-	-	1981
16.	"Turško groblje" v Motvarjevcih	M.Sobota	80	80	-	-	-	-	1981
17.	Ob Kučnici v odseku Cankova - Gerlinci	M.Sobota	150	-	150	-	-	-	1981/84
18.	Ob Kučnici v Kramarovcih	M.Sobota	-	-	-	80	80	-	1982
Skupaj v občini		M.Sobota	1.650	760	890	1.020	490	530	

I. HS KRKA - LEDAVA SKUPAJ: 2.480 1.440 1.040 1.740 1.210 530

II. HS ŠČAVNICA PLITVICA:

1.	Ob Muri v k.o. Segovci in Vratja vas	G.Radgona	580	580	-	-	-	-	1981
2.	Ob Plitvici v Lomanošah	B.Radgona	130	-	130	-	-	-	1981
3.	Ob pritoku Ščavnice v Slaptincih	G.Radgona	160	-	160	-	-	-	1981
4.	Ob Ščavnici v odseku Berkovci-zihlava	G.Radgona	200	150	50	100	50	50	1984/85
5.	Ob Plitvici do Janhove	G.Radgona	-	-	-	400	200	200	1981/82
Skupaj v občini		G.Radgona	1.070	730	340	500	250	250	

1	2	3	4=(5+6)	5	6	7=(8+9)	8	9	10
6.	Ob Ščavnici v odseku Razkrižje - Cven	Ljutomer	400	80	320	190	70	120	1982/83
7.	Ob Turji in Bukovnici Branoslavci - Radoslavci	Ljutomer	250	25	225	-	-	-	1981
8.	Ob Ščavnici in Lipnici gorvodno od Kokoričev Ljutomer	Ljutomer	300	50	250	-	-	-	1983/85
Skupaj v občini		Ljutomer	950	155	795	190	70	120	

II. HS ŠČAVNICA - PLITVICA SKUPAJ: 2.020 885 1.135 690 320 370

B. Možne opustitve pri investiciji (v din)

a) oprema za V. nadstropje	3.033 din
b) oprema za fizioterapijo	7.000 din
c) del opreme za centralno sterilizac. in za rentgen (v kleti)	7.150 din
d) oprema za zaklonske (zunanji del)	3.360 din
e) oprema za tehnično etažo	5.539 din
SKUPAJ	26.082 din

C. Zmanjšana investicija (v 000 din)

— viri financiranja:	378.590 din
Murska Sobota	160.189
Lendava	48.475 din
Ljutomer	32.874 din
Gornja Radgona	37.052 din
SKUPAJ:	278.590 din
rep. solid.	100.000 din
DIN	378.590

c) cena glavnih projektov:

— glavni projekti (PGD in PZI) 11.542 din

d) Patologija (brez transfuzijskega in radiozotopnega oddelka ter bolnišnične lekarne): 450 kv. m x 18 = 8.100 din**b) Program izgradnje zdravstvene postaje v Bučkovcih**

Krajevna skupnost Bučkovci se razprostira na jugozapadnem delu občine Ljutomer. Meji na krajevno skupnost Videm ob Ščavnici in krajevno skupnost Juršinci in je kot taka najbolj oddaljena od občinskega središča. Področje je gričevnato, cestne povezave znotraj krajevne skupnosti so slabe, saj so nekateri predeli v deževnem času prehodni le peš. Z mestom Ljutomerom veže krajevno skupnost Bučkovci 15 km oddaljena asfaltirana cesta, telefonska povezava z zunanjim svetom je možna iz Bučkovec samo v delavnikih od 8 — 14. ure. Prebivalstvo je relativno redko naseljeno, v glavnem se ukvarja z malokmetijsko proizvodnjo, le 250 jih je zaposlenih v bližnjih mestnih središčih ali pa v tujini. Precejšen del prebivalstva je ostarelega.

Krajevna skupnost Bučkovci in Pomurski zdravstveni center TOZD Zdravstveni dom Ljutomer načrtujeta, da bi v poslopju bilo prostora za splošno zdravstveno varstvo, zobozdravstvo, babilškoposvetovalno varstvo in lekarna. Zaradi potreb po prostorih za PTT, matični urad in krajevno samoupravo bi bilo najbolj racionalno, da se planira zgradba v sofinanciranju z uporabniki prostorov. Za potrebe zdravstvenega varstva načrtujemo 230 kvad. m. površine.

Finančna konstrukcija:

1. Priprava zemljišča	500.000 din
2. Gradbena dela	3.450.000 din
3. Oprema	1.750.000 din
SKUPAJ:	5.700.000 din

Gradnja zdravstvene postaje v Bučkovcih se bo pričela, ko bodo poravnane obveznosti do regijskega objekta.

C. Sprejete obveznosti za investicijski program:

1. Obveznosti za zgrajene investicije v obdobju 1976—1980	din 2.823.339,54
2. Oddelki bolnišnice v Rakičanu	din 32.874.000,00
3. Zdravstvena postaja v Bučkovcih	din 5.700.000,00
SKUPAJ:	din 41.397.339,54

Zagotovljeni viri:

1. Občinski samoprispevek	din 20.046.000,00
2. Redna prispevna stopnja 0,67 iz doh.	din 21.196.000,00
3. Krajevna skupnost Bučkovci	din 500.000,00
SKUPAJ:	din 41.742.000,00

2. IZOBRAŽEVANJE**a) Program dograditve šolskega prostora v letu 1981—1985**

V občini Ljutomer je 2500 osnovnošolskih otrok, ki obiskujejo pouk v 13 šolskih zgradbah različnih starosti. Novo zgrajene šole so v Razkrižju, Strožji vasi — štirirazrednica, Ljutomeru — Cvetko Golar, Veržetu, Križevcih in Vučji vasi; adaptirane in dograjene so: v Bučkovcih, Cezanjevcih, Ljutomeru — Ivan Cankar, Cvenu, Logarovcih in Stari cesti. Nekatero zgradbo so bile le tekoče vzdrževane, na Stari cesti pa prirejene za

potrebe vrta. Vsi šoloobvezni otroci iz Stare ceste obiskujejo pouk osnovne šole v Cezanjevcih. Kljub skrbi za izboljšanje materialnega položaja izobraževanja pa večina šolskih zgradb, razen novogradenj v tekočem srednjeročnem obdobju, ne zadovoljuje potreb za nemoten pouk osnovne šole in organiziranju celodnevne osnovne šole. Še vedno poteka v nekaterih šolah pouk v dveh izmenah in v kombiniranih oddelkih. Tako ni mogoče slediti razvoju osnovne šole in posodobiti pouka ter hitreje uvajati celodnevni pouk osnovne šole kljub temu, da vse večja zahtevnost vzgoje in izobraževanja ter zaposlenost staršev to zahteva. Poleg klasičnih učilnic primanjkuje največ telesno-vzgojnega prostora in delavnic za politehnično vzgojo. Samoupravni organi osnovnih šol in občinske izobraževalne skupnosti so večkrat analizirali obstoječe stanje osnovnih šol ter ugotavljali, da je z obnavljanjem in vzdrževanjem starih zgradb kratkotrajna rešitev, zato je nujno z dolgoročnim programom pristopiti k izgradnji šol za sodoben pouk in celodnevno osnovno šolo, ki se bo v srednjeročnem obdobju 1981—1985 začel izvajati z naslednjimi novogradnjami:

1. Prizidek pri osnovni šoli Branko Bernot-Aljaž v Križevcih

Osnovna šola Križevci obsega šolski okoliš naselij Križevci, Iljaševci, Boreci, Stara-Nova vas, Bučečevci, Dobrava, Zasadi, Vučja vas, Ključarovci, Lukavci, Logarovci, Kokoriči, Berkovci, Berkovski Prelogi, Grabe, Gajševci, Grlava, Šalinci in Krištanci. Šolskih otrok je 480, v Vučji vasi bo ostala trirazrednica, učenci kombiniranih oddelkov iz Logarovec se bodo prešolali v Križevce, v Logarovcih pa se bo zgradba preuredila za predšolsko vzgojo in malo šolo.

Osnovna šola v Križevcih razpolaga z 10 učilnicami in 4 kabineti. Pouk poteka v dveh izmenah. Dogradili bomo prizidek s telovadnico, 10 učilnicami, 5 kabineti, kuhinjo in jedilnico, večnamenski prostor s knjižnico, pionirsko sobo, fotolaboratorij, zbornico, sanitarije, garderobe in zaklonske.

Šola bo pridobila materialne pogoje za organiziranje enoizemskega pouka in celodnevne osnovne šole. Prizidek bo funkcionalno povezan s sedanjo šolo, ki jo bomo v ta namen preuredili.

2. Prizidek pri osnovni šoli Janko Ribič v Cezanjevcih

Osnovna šola obsega šolski okoliš naselij Cezanjevci, Branoslavci, Vogričevci, Vidanovci, Zg. Kamenščak, Stara cesta, Mekotnjak, Desnjak, Del Hujbarja, Sp. Kamenščak in Radomerščak, šolskih otrok je 230. Na Stari cesti bo ostalo otroško varstvo.

Osnovna šola v Cezanjevcih razpolaga s 6 učilnicami, pouk poteka v dveh izmenah. Dogradili bomo prizidek s telovadnico, 4 učilnicami, dvema kabinetoma, kuhinjo z jedilnico in zaklonske. Tako bo omogočen enoizemski pouk in prehod na celodnevno osnovno šolo. Prizidek bo funkcionalno povezan s srednjo šolo.

3. Prizidek pri osnovni šoli Ivan Cankar v Ljutomeru

Osnovna šola obsega šolski okoliš naselij Ljutomer, Čüber, Cven, Babinci, Gresovščak, Kamenščak do hiše št. 43, Krapje, Ljutomer, Mota, Noršinci, Radomerje, Radomerščak, Šlammjak, Kumerska graba, od hiše št. 31 naprej in Železne dveri. Šolskih otrok je 769.

Učenci Krapja, Cvena in Mote obiskujejo šolo prve štiri leta na Cvenu v skupnem številu 90 učencev, kjer je in bo tudi predšolska vzgoje in mala šola.

Prostorska stiska v Ljutomerski šoli je zelo velika, zlasti ni telesnovzgojnega prostora (v sedanji telovadnici je prostora za 120 učencev), tako je delo enoizemskega pouka otežkočeno in ni pogojev za organizacijo celodnevne osnovne šole. Zgradili bomo telovadnico, ki bo preko veznega hodnika funkcionalno povezana s sedanjo šolo; v kateri bo potrebno preurediti učilnico in jedilnico. V veznem hodniku med novo telovadnico in sedanjo šolo bo v kletnem prostoru tehnična delavnica in zaklonske, v pritličju garderobe in sanitarije, v prvem nadstropju pa štiri učilnice in dva kabineta.

Temeljna usmeritev pri izpopolnjevanju delovnih pogojev v osnovnih šolah je uvedba celodnevne osnovne šole. Pri vseh treh (Križevci, Cezanjevci, Ljutomer) planiranih objektih bo telovadnica, ki bo opravljala funkcijo večnamenske uporabnosti, zlasti za telesnokulturne in kulturne namene glede na potrebe krajevne skupnosti in družbenopolitične skupnosti kot celote. Tako so tudi v planiranih objektih združeni interesi širše družbene skupnosti ter je zagotovljena racionalnost izgradnje z večnamensko uporabnostjo.

S sodelovanjem telesnokulturne in kulturne skupnosti bo zagotovljena kvaliteta izgradnje.

V šolskih okoliših, kjer so planirane investicije, bodo krajevne skupnosti Križevci, Logarovci-Berkovci, Veržej, Cven, Ljutomer, Želzne dveri, Stara cesta in Cezanjevci sofinancirale izgradnjo planiranih šol občinskega referendumskega programa z dodatnimi krajevnimi samoprисpevki po principu enakih obremenitev krajanov:

1. dodatni krajevni samoprисpevek plačujejo zavezanci, ki stalno prebivajo na območju KS oz. imajo premoženje v krajevni skupnosti:

- občani, ki prejema dohodek iz delovnega razmerja in drugih razmerij v višini 1 % od neto osebnega dohodka,
 - občani, od pokojnin, 1 % od zneskov neto pokojnin,
 - zavezanci, ki samostojno opravljajo obrtne dejavnosti in druge gospodarske in negospodarske dejavnosti in sicer:
 - a) zavezanci, ki se jim ugotavlja dejanski dohodek, 1 % od priznanega neto osebnega dohodka,
 - b) zavezanci, ki plačujejo davek v pavšalnem znesku 1 % od osnove ki odgovarja višini pavšalnega davka zmanjšani za ta davek,
 - občani, ki so zavezanci prispevka iz OD iz kmetijske dejavnosti 2,5 % od katastrskega dohodka,
 - zaposleni v tujini v pavšalnem letnem znesku 800 din.
- Zavezanci, ki imajo dohodek iz dveh ali več virov navedenih v prejšnjem odstavku, plačujejo za vsak vir posebej.

2. Dodatnega krajevnega samoprисpevka so oproščeni:

- občani od invalidnih, socialnih podpor, pokojnin z varstvenim dodatkom, od otroškega dodatka, dijaki in študentje od štipendij ter učenci v gospodarstvu od nagrad,
- od pokojnin, ki ne presegajo najnižjega mejnega zneska pokojninskih prejemkov (v letu 1980 je 3.849,00 din),
- od osebnega dohodka iz razmerja v združenem delu in od nadomestil, ki ne presegajo 60 % od povprečnega OD v SR Sloveniji za pret. leto,
- občani, ki imajo osebni dohodek od kmetijske dejavnosti, če letni KD ne presega 2.000 din na gospodarstvo in jim je kmetijstvo edini vir preživljanja.

O združevanju sredstev dodatnih krajevnih samoprисpevkov sprejmejo sklepe skupščine KS na podlagi uspešno izglasovanega referenduma. Sklep se objavi v Uradnih objavah Pomurja.

Ne glede na zapisani vrstni red izgradnje šol je planirani referendumski program celota, zato bodo vse KS dodatni krajevni samoprисpevek za izobraževanje združevale na osnovi samoupravnega sporazuma z občinsko izobraževalno skupnostjo. Za dodatni krajevni samoprисpevek bodo KS praviloma organizirale referendum istočasno z občinskim, to je 14. dec. 1980. Tista naselja, ki imajo že sedaj visoke krajevne obremenitve, bodo v dogovoru z OK SZDL določile veljavnost zbiranja sredstev za sprejeto obvezo do občinskega referendumskega programa s tistim datumom, ko jim sedanja obremenitev izteče, čeprav bodo odločale tudi 14. decembra 1980.

b) Plan financiranja investicijskih programov

Na osnovi planiranega programa bomo pridobili cca 5.500 kvad. metrov neto površin učnovzgojnega prostora. Na osnovi poprečne gradbene cene iz leta 1979 z kvad. meter planiramo 78.100.000 din. Z izgradnjo zaklonišč bomo sicer gradnjo

podražili, pridobili pa na površini, saj bomo gradili zaklonišča z večnamensko uporabnostjo — večnamenski prostor, knjižnica, jedilnica in podobno.

Pri sami izgradnji planiranih šol prevzema občinska izobraževalna skupnost obvezo za racionalno izgradnjo v okviru veljavnih normativov na število otrok in namembnost objekta.

Sprejete obveznosti za investicijski program v obdobju 1981-1985:

1. kratkoročni krediti za zgrajene šole iz referendumskega obdobja 1976-1980	1,117.622,95 din
2. neto površine šolskega prostora za prizidke pri OŠ v Križevcih, Cezanjevcih in Ljutomeru	78,100.000,00 din
SKUPAJ	79,217.622,95 din
Zagotovljeni viri:	
1. Občinski samoprисpevek	20,046.000,00 din
2. redna prispevna stopnja 0,55 iz BOD v programu izobraževalne skupn. dodatni krajevni samoprисpevki šolskih okolišev Križevci, Cezanjevci, Ljutomer	18,737.000,00 din ³
4. planirani krediti Republiške izobraževalne skupnosti, Republiške telesno-kulturne skupnosti in Republiške kulturne skupnosti	23,017.000,00 din
SKUPAJ	17,417.622,95 din
	79,217.622,95 din

V kolikor ne bomo dobili planiranih kreditov, bomo prizidek pri osnovni šoli Ivana Cankarja v Ljutomeru gradili v dveh etapah. Najprej bomo zgradili telovadnico, nato pa vezni hodnik z učilnicami.

SKUPŠČINA OBČINE
LJUTOMER

106

DOPOLNITEV

K SAMOUPRAVNEMU SPORAZUMU O TEMELJIH PLANA OBMOČNE VODNE SKUPNOSTI MURA, MURSKA SOBOTA ZA OBDOBJE 1981—1985.

V Uradnih objavah št. 7 z dne 10. februarja 1981, kjer je bil objavljen Samoupravni sporazum o temeljih plana Območne vodne skupnosti Mura, Murska Sobota za obdobje 1981—1985 so na koncu tega sporazuma izostale tabele, na katere se določila v sporazumu sklicujejo.

Tabele, katere tvorijo z že objavljenim sporazumom celoto, so naslednje:

NEPOZABNA
SREČANJA

„Občudujem njegovo doslednost!“

V pogovoru z njim je občutili, da ta skromni človek po 35 letih miru v svobodni domovini še zmerom živi vsajen v revolucijska doživetja, ki so mu izoblikovala mladost, značaj in pogled na svet. Kasnejše delo, odgovornost in aktivistična dejavnost — vse to mu je bilo in mu je, kar je drevesu krošnjaja,

nizacijah, družbenih organizacijah in društvi, hkrati pa je tudi vodja delegacije za družbenopolitični zbor skupščine občine. Za človeka, ki je že dodobra zakoračil v sedmo desetletje svojega življenja, vsekakor veliko. Kakor je veliko tudi vse tisto, kar mi je pripovedoval o svojih številnih srečanjih s predsednikom republike Josipom Brozom Titom.

»Prvič sem se srečal s to-

smo še z večjo vneto zapeli nekaj slovenskih narodnih pesmi. Videlo se je, da je bil tovariš Tito posebno zadovoljen z nami, ker smo mu izpolnili to željo. Slovesnost je trajala kar precej časa, saj smo ostali na Dedinju do poznih nočnih ur«, mi je dejal tovariš Rappl z dokajšnjim ponosom. Kako neki tudi ne, saj je bil v neposredni bližini ljubljene predsednika Tita.

tudi na področje gospodarstva in nam podrobneje obrazložil aktualno situacijo doma in v svetu. Skratka — zanimalo ga je celotno dogajanje, zato smo ga mi informirali o razmerah v lastnih sredinah. Ob tej priložnosti je dokaj ugodno ocenil družbenopolitično in gospodarsko situacijo pri nas in nam naložil, da si še bolj prizadevamo za njeno krepitev.« se spominja besed tovariša Tita (tokratni sogovornik Rudi Rappl).

»Bil sem tudi na razgovorih v Murski Soboti leta 1966, ko je našo pokrajino obiskal predsednik republike Josip Broz Tito. Kot član delegacije sem ga spremljal ob ogledu proizvodnih prostorov soboške tovarne oblačil in perila Mura, sodeloval pa sem tudi pri skupnem kosilu v gostinskem lokalu Zvezde. Nazadnje pa sem tovariša Tita videl pred nekaj leti na kongresu Zveze borcev Jugoslavije, ki je bil v Budvi v Črni gori. Kot delegat borčevske organizacije si štejem v posebno čast, da sem lahko znova pozdravil našega predsednika, ki nam je spregovoril o nalogah članov zveze borcev in o nalogah na področju gospodarstva, kar mi je ostalo v trajnem spominu.«

Ni težko razumeti, da iz vsega pripovedovanja Rudija Rappla-Sava diha globoka navezanost in privrženost Titovim idejam. Tista privrženost, ki terja od sina, da pokloni materi revoluciji sleherno vlakno svoje moči, zmožnosti in daru. To navsezadnje veje tudi iz njegovih sklepnih misli. »Predsednika republike Josipa Broza Tita imam v najlepšem spominu, ker je bil tako zelo preprost človek, ki je našel besedo ohrabritve za slehernega med nami. Zanimalo ga je življenje in delo vsakega posameznika, ne glede na njegov status v naši samoupravni socialistični skupnosti. Obenem občudujem njegovo doslednost v političnih zadevah, kjer je bil zlasti energičen, kar je privdlo našo domovino do tako hitrega razvoja in nedeljenih simpatij miroljubnega človeštva.«

M. Jerše

SREČANJE NA BRIONIH — Tale fotografija je nastala ob sprejemu predstavnikov borčevske organizacije pri predsedniku Titu na Brionih. Četrti z desne je Rudi Rappl-Savo iz MurskeSobote.

korenine pa so mu ostale vsajene v neizčrpno hranljivo tla revolucije. Ko poslušaj njegovo pripoved, diha iz vsakega spominskega drobca in odseva iz njegovih mirno vdanih oči zanesljivost, bivanjska sila, kakršna se more roditi in zrasti samo tam, kjer domuje zvestoba neki ideji.

Takšni občutki so me preprežali, ko sem za sogovornika izbral tovariša Rudija Rappla — Sava, nosilca partizanske spomence 1941, sedaj podpredsednika občinskega odbora zveze združenj borcev NOV v Murski Soboti, ki poleg tega opravlja še vrsto drugih odgovornih funkcij in nalog v družbenopolitičnih orga-

varišem Titom že leta 1947 v Beogradu, ko je tam potekal prvi kongres Zveze vojaških vojnih invalidov. Po kongresu nas je predsednik Tito zadržal na večjem banketu, ki so ga pripravili v zlati dvorani na Dedinju. Še sedaj se dobro spominjam njegovih preprostih, a tolikanj bolj ohrabrujočih besed. Dejal je: »Kdo bi si mislil, da se bomo tudi mi, dragi tovariši, proletarci, sestali v tej dvorani. Zelo sem ponosen na vaš neprecenljiv delež pri osvoboditvi naše države!« Nato nas je poprosil, da naj tudi Slovenci zapojemo kakšno pesem. Med gosti sta bila takrat tudi velika revolucionarja in misleca Edvard Kardelj in Boris Kidrič, zato

In potem je prišlo obdobje po četrtem plenumu Zveze komunistov Jugoslavije, ko so na razgovor k tovarišu Titu na Brione povabili tudi Rudija Rappla-Sava, ki je v tedanjem času opravljal izredno odgovorno funkcijo člana republiškega odbora ZZB NOV Slovenije, hkrati pa je predstavljal vse štiri pomurske občine. Fotografijo s tega razgovora imate tudi priložnost videti! »Mislil, da je od takrat že več kot petnajst let, tovariš Tito pa nas je sprejel v svoji vili na Brionih, kjer smo ostali tudi na večerji. Ob tej priložnosti se je zlasti zanimal za življenje borcev, kako sodelujemo z mladino in v drugih borčevskih zadevah. Posegel je

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

KORUZA JE — KORUZE NI

Naj vas naslov ne moti. Ne bomo govorili o kmetijstvu, čeprav se zapis iz delovne organizacije Ljutomerčan TOZD Močna krmila, ki je organizirana v SOZD ABC Pomurka — Slovin, delno tudi navezuje na težave naših kmetovalcev. Omenili smo že, kako je povezana TOZD Močna krmila. Zaposluje 37 delavcev in v sklopu DO Ljutomerčan ustvarja 24 odstotkov skupnega prihodka. Letna proizvodna zmogljivost je 24.000 ton proizvodov, skladiščnih prostorov pa imajo za 11.000 ton.

Seveda pa nas je poleg teh podatkov zanimalo še kaj več in za razgovor smo zaprosili ing. Miho Belca, direktorja Močnih krmil.

»Tovariš Belca, kaj je vaša osnovna dejavnost?«

Takole: v naši organizaciji proizvajamo močna krmila (od tod tudi ime), predelujemo oljnice ter meljemo in sušimo žito.«

»Torej se vaše delo izključno navezuje, če ne direktno vsaj indirektno, na kmetijstvo?«

Tako je. Kmetijstvo je naš poglaviti in edini vir, kjer črpamo surovine za predelavo. In ravno to je tudi začetek in konec vseh naših težav. Že na začetku razgovora govorim o težavah, vendar pa je stanje resnično takšno. Glejte, koruza, ki je predelamo največ, je v lanskem letu igrala zelo pomembno vlogo pri ustvarjanju prihodka. Sami ste v časopisih lahko

sklenemo tako, da ne vemo, kako se bo končal, kajti cena koruze je na dan dobave.

Dostikrat se zgodi, da imamo velike izgube. Zgodilo pa se je celo to, da je najemnik odstopil od pogodbe, vrnil kredit (obresti smo plačevali mi) in zopet smo v težavah.

Podobno se dogaja tudi z ostalimi navadnimi pogodbenimi posli. Odstopanje od pogodb je postalo zelo priljubljeno. Pa še nekaj. Pšenica je postala tako imenovana strateška poljščina, koruza pa še vedno ne, čeprav so dani vsi pogoji, da bi lahko postala. Tudi tu imamo začaran krog: živinoreja — cene krmil — cena pitane govedine — cena mesa itd.

TOZD Močna krmila tokrat malo drugače — pogled, ki ga malo kdo pozna.

brali o težavah, ki jih imajo kmetovalci-pridelovalci koruze. Cene so porasle, mi pa smo vezani na odkupne cene. Vrednost naših končnih izdelkov pa je bila zamrznjena. Če vam za primer povem, da je bila cena koruze pred leti-niti ne tako dolgo nazaj — nekaj malega čez 2,00 din in da je cena koruze danes med 7,20 do 7,95 din ali pa še več, lahko hitro izračunate, kako velik skok je to. In če vse to

— Kljub težavam pa ste lansko poslovno leto končali dokaj dobro. Kakšni pa so načrti za prihodnost?«

»Teh načrtov je več. Prvo, kar bi radi, je to, da bi modernizirali obstoječe zmogljivosti. Čeprav pomurska proizvodnja (brez novogradenj) zadovoljuje potrebe pomurskih živinorejcev, nameravamo naše kapacitete povečati na 60.000 ton proizvodnje, in to samo z zamensko menjavo strojev za predela-

Direktor Miha Belca: »Kmetijstvo je edini vir, kjer črpamo surovine.«

povežemo se z nabavo deviz — 20 odstotkov naših surovin namreč moramo uvažati — ne ustvarjamo pa lastnih deviznih prihodkov, ampak devize odkupujemo in s tem plačujemo 20 — 40 odstotkov devizne stimulacije, potem vidite, da nismo v zaviljivem položaju.«

»Stanje v kmetijstvu v preteklem letu nikakor ni bilo lahko. Kakšne pa so tržne razmere na vašem področju?«

»Vedno znova ugotavljamo, da je poslovanje na jugoslovanskem trgu še vedno prežeto z najrazličnejšimi nečednimi posli, če se lahko tako izrazim. Naj vam povem primer: mi ponujamo tako imenovane riskantne kredite. Proizvajalcem koruze damo kredit, da bi nam potem v določenem času dostavili koruzo. Posel

»Za konec pa še tole vprašanje: Pravi, da tovarne močnih krmil ustvarjajo zelo velike dobičke. Koliko je resnice v tem?«

Na to vam lahko odgovorim zelo na kratko. Če je 2-odstotna akumulacija na vložena sredstva velik zaslužek, ki ne zadostuje niti za enostavno reprodukcijo, kaj šele za razširjeno, potem resnično veliko zaslužimo. O tem velja razmisliti!«
Dušan Loparnik

SPOŠNA OBRтна ZADRUGA PREKMURKA IZ MURSKЕ SObOTE

Pospešiti industrijsko kooperacijo

Če posežemo za začetke delovanja splošne obrtne zadruge Prekmurka iz Murske Sobote, potem je treba povedati, da je nastala na pobudo pešične samostojnih obrtnikov. Z rednim poslovanjem so pričeli 1. marca 1979, ko so jih vpisali v sodni register pri temeljnem sodišču v Murski Soboti. Sprva so delovali v starih najemniških prostorih pri kolodvorski restavraciji v neposredni bližini soboške železniške postaje, decembra lanskega leta pa so se preselili v nove poslovne prostore na Zvezni ulici, ki jim jih je odstopila samoupravna stanovanjska skupnost. Ob ustanovitvi je štela obrtna zadruga le 23 članov, leta 1980 okrog sto, sedaj pa je vanjo vključenih kar 140 samostojnih obrtnikov najrazličnejših strok. Sicer pa je od skupnega števila okrog 580 samostojnih obrtnikov v soboški občini več kot četrtina le-teh našlo svoj interes v okviru obrtne zadruge. Ugodni rezultati na področju združenega osebnega dela potrjujejo tudi številni pristopi samostojnih obrtnikov iz lendavske občine in iz nekaterih krajev Slovenije kakor tudi iz sosednje Hrvatske, iz Medžimurja.

„Splošna obrtna zadruga Prekmurka se zlasti vključuje v drobno gospodarstvo, ko gre za večja dela, usmerili pa smo se še posebej v industrijsko kooperacijo, pri čemer so v ospredju zaključna dela v gradbeništvu, mizarska oprema, inštalacijska dela, nadalje opravila v zvezi s plastično in kovinsko-predelovalno industrijo itd. Močne poslovne stike smo navezali predvsem z Gore-nje — Varstvom iz Lendave, Avtoradgono, Panonijo in Konstruk-

tor-Pomurjem. Nekaj večjih del pa smo opravili v preteklem letu v sosednjem Medžimurju, kjer smo zgradili gostinski objekt in obnovili Medjimursko hišo (gostišče-muzej) v bližini Čakovca, v izgradnji pa sta tudi dve skladišči za Medjimurjeplet“, pravi Nikolaj Hochstetter, direktor splošne obrtne zadruge Prekmurka iz Murske Sobote.

Ob tem velja poudariti, da so s pomočjo sozda Slovenijales prodrli tudi na področje

mednarodne menjave dela, saj so s svojimi mizarji sodelovali pri opremitvi hotelov v Moskvi in pozneje še v Severnem Jemenu. Vrednost teh del ocenjujejo na okrog 20 milijonov dinarjev, kar naj bi dosegli tudi v letošnjem letu, ko bodo opravljali razna dela v Sovjetski zvezi, predvsem v bližini Črnega morja itd.

Zato ni naključje, da so v prvem letu poslovanja ustvarili 32 milijonov dinarjev celotnega prihodka, lansko leto pa že več kot sto milijonov dinarjev, kar je plod prizadevanj tako kooperantov kot samih delavcev obrtne zadruge. To dokazuje, da je bila povsem pravilna usmeritev na zunanja tržišča, kjer iščejo nadaljnjo perspektivo. Tudi v Medjimurju prevzemajo vse večja dela in sicer opremo celotnih objektov, kot je bila, na primer, gradnja gostinskega objekta-restavracije s kegljiščem v Draškovecu v bližini Čakovca.

Tako ne ostajajo tudi glede prihodnjih načrtov križem rok. V okviru splošne obrtne zadruge Prekmurka si bodo še posebej

prizadevali za razvoj drobnega gospodarstva, kajti precej del opravljajo tudi pri individualnih gradnjah, in povezovanju le-tega z združenim delom. Hkrati nameravajo tudi pospeševati storitveno obrt na osnovi skupnega dogovarjanja. „Ob nenehnih prizadevanjih celotnega kolektiva, da bi po svojih najboljših močeh kar največ pripomogli k nadaljnemu razvoju drobnega gospodarstva, zlasti v svetu ob Muri, pa bo na tem področju še posebej pomembna krepitev delitve dela z združenim delom, kar pomeni v bistvu izboljšanje industrijske kooperacije. Zavedamo se, da ta cilj ne bo nikakor lahak, saj bo treba na področju storitvenih dejavnosti, ki jih v glavnem opravljamo, doseči predvsem določene sporazume, če želimo, da bi raznolika obrtna dela čim bolj žaživila, za kar so še posebej zainteresirani številni občani“, poudarja direktor splošne obrtne zadruge Prekmurka Nikolaj Hochstetter.

M. Jerše